БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 84 (17.366). 12 апрель 1979 йил, пайшанба ● Баҳоси 2 тийин.

БУГУН, 12 АПРЕЛЬ— КОСМОНАВТИКА КУНИ

КОСМОСДА—ХАЛҚАРО ЭКИПАЖ

ТАСС АХБОРОТИ

«СОЮЗ-33» ПАРВОЗДА

1979 йил 10 апрель Москва вақти билан соат 20 дан 34 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз-33» космик кемаси учирилди.

Космик кемани кема командири икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Николай Рукавишников билан тадқиқотчи-космонавт, Болгария Халқ Республикасининг граждани Георгий Иванов бошқариб бормоқдалар.

Учиш программасида «Союз-33» кемасини «Салют-6» — «Союз-32» орбитал комплекси билан туташтириш ҳамда 1979 йил 25 февралдан бери Ер атрофи орбитасида ишлаётган космонавтлар Ляхов ва Рюмин билан биргаликда тадқиқот ва экспериментлар ўтказиш кўзда тутилади.

Асосий экипажнинг учиш даврида «Салют-6» станциясида зарур ремонт-тиклаш тадбирлари ўтказилди. «Прогресс-5» автомат юк кемаси билан станцияга космонавтлар ҳаёти ва фаолиятини таъминлайдиган материаллар, ёқилғи, асбоб ва ускуналардан ташқари қўшма совет-болгар тадқиқотлари ва экспериментларини ўтказиш учун қўшимча илмий аппаратлар ҳам элтиб берилди.

«Союз-33» кемасининг учиши «Интеркосмос» ҳамкорлик программасига мувофиқ социалистик мамлакатлар тинч мақсадларни кўзлаб ўтказаётган космик фазо тадқиқотларининг давомидир. Шу программа доирасида «Салют-6» — «Союз» совет илмий-тадқиқот комплекси ичида 1978 йилда социалистик мамлакатларнинг космонавтлари иштирокида қўшма экспериментлар муваффақиятли ўтказилган эди.

«Союз-33» совет кемасида Совет Иттифоқи ва Болгария Халқ Республикаси гражданларининг космик фазога учиши социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари илмий-техникавий интеграцияси муваффақиятли равишда амалга оширилаётганлигининг янги далилидир.

«Союз-33» кемаси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди, космонавтлар Рукавишников ва Иванов ўзларини яхши ҳис этмоқдалар. Экипаж белгиланган программага мувофиқ ишламоқда.

Суратда: «Союз-33» космик кемаси халқаро экипаж аъзолари— кема командири, СССР космонавт-учувчиси Н. Рукавишников ва тадқиқотчи-космонавт, БХР граждани Г. Иванов. А. Пушкарёв фотоси. (ТАСС).

ЧИГИТ ЭКИШНИ БИРИНЧИ БЎЛИБ ТУГАЛЛАДИЛАР

● ҚУМҚЎРҒОН ВА ШЎРЧИ РАЙОНЛАРИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ЗАФАРИ

● САККИЗ ИШ КУНИДА

● СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА АСОСИДА

Қумқўрғон районининг қишлоқ хўжалик меҳнатчилари партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб 13 минг гектар ерга 8 кун ичида чигит экиб бўлдилар, шу жумладан 8 минг гектар ерга ингичка толали нав чигит экдилар. Чигит экиш ишлари юксак агротехника даражасида ўтказилди. Айни вақтда ерларга минерал ўғитлар ҳам солинди. Каттагина майдонларда тупроқнинг таркиби яхшиланди. Ҳозирдаёқ чигит бақувват ўсиб чиқа бошлади. Далаларнинг катта қисмида ғўзага дастлабки ишлов берила бошланди.

Район маккажўхори, хашаки илдиз мева экинлари, беда, сабзавот, полиз экинлари ҳамда картошка экиш планларини ҳам бажарди.

* * *

Шўрчи районининг хўжаликлари дала ишларини уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. Қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари беш йиллик тўртинчи йили юксак мажбуриятларини муваффақиятли адо этиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, 10 апрель куни чигит экишни ниҳоясига етказдилар. 19.262 гектар майдонга «оқ олтин» уруғи қадалди. Чигитнинг баравж униб чиқишини таъминлаш учун уни экиш билан бир вақтда гербицидлар ва ўғитлар ҳам солинди.

«Октябрь 30 йиллиги», «Партия XXIII съезди», Энгельс номли, Карл Маркс номли колхозлар районда биринчилар қатори чигит экиб бўлдилар.

Меҳнат пухта ташкил этилганлиги, тракторлардан, экиш агрегатлари ва бошқа қишлоқ хўжалик техникасидан ғоят самарали фойдаланилганлиги туфайли шундай муваффақиятга эришилди.

(ЎзТАГ).

СОВЕТ-ЯМАЙКА МУЗОКАРАЛАРИ ДАВОМ ЭТТИРИЛДИ

11 апрель куни Кремлда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Ямайка Бош министри Майкл Мэнли ўртасида музокаралар давом эттирилди.

Дўстона вазиятда ўтган музокаралар чоғида Совет—Ямайка муносабатлари ва бу муносабатларни ривожлантириш истиқболлари юзасидан фикрлашиб олинди. Томонлар яхши ривожланаётган Совет—Ямайка ҳамкорлиги ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушади ҳамда халқаро кескинликни юмшатиш, халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш ишига ҳисса бўлиб қўшилади, деган фикрни якдиллик билан изҳор этдилар.

Актуал халқаро проблемаларни кўриб чиқиш вақтида Жануби-Шарқий Осиёдаги аҳволга, Африка халқларининг Африка жанубида мустамлакачилик ва ирқчилик қолдиқларини тугатиш учун олиб бораётган курашига алоҳида эътибор берилди.

(ТАСС).

ЭЛЧИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев республикада меҳмон бўлиб турган ГФРнинг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Ганс-Георг Викни 11 апрель куни қабул қилди.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбат вақтида меҳмон республиканинг хўжалик ва маданий қурилиш соҳасидаги ютуқлари билан таништирилди.

Шу куни элчини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов қабул қилди.

(ЎзТАГ).

СЕМИНАР МАШҒУЛОТИ

11 апрель куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида республика ташкилотларининг раҳбар ходимлари учун назарий семинар машғулоти ўтказилди.

СССР Ташқи ишлар министрлиги ахборот бўлимининг мудири Л. М. Мақсудов халқаро майдонда идеология курашининг хусусиятлари ва ташқи сиёсий пропаганда масалалари тўғрисида лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

«ИНТУРИСТ» ЮБИЛЕЙИГА БАҒИШЛАНАДИ

Чет мамлакатларда бизнинг мамлакатимизга бўлган қизиқиш жуда ҳам катта. Турли ёшдаги ва касбдаги кишилар барча қитъалардан бу ерга келишади. «Интурист» ходимлари меҳмонларга ҳамиша ғамхўрлик қиладилар.

11 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш «Интурист»нинг 50 йиллигига бағишланди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги чет эл туризми бошқармасининг бошлиғи Н. Ҳикматуллаев Бутуниттифоқ акционерлик жамиятининг, республикамиздаги унинг бўлимларининг иши тўғрисида гапириб берди.

Турли ташкилотларнинг намояндалари «Интурист» ходимлари халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида олиб бораётган катта ишда уларга янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар. (ЎзТАГ).

В. И. ЛЕНИН ТЎҒРИСИДА БЕШ ТОМЛИК ЭСДАЛИКЛАР

В. И. Лениннинг ҳаёти ҳамда фаолиятига бағишлаб жуда кўп илмий ва бадиий асарлар ёзилган. Улуғ доҳий замондошларининг, шогирдлари ва сафдошларининг эсдаликлари ленинизмни, Ленин таржимаи ҳолини ўрганиш учун қимматбаҳо манбаидир.

Сиёсий адабиёт нашриёти В. И. Ленин тўғрисида беш томдан иборат эсдаликларни чиқаришга киришди. Владимир Ильич туғилган куннинг 109 йиллиги арафасида эсдаликларнинг биринчи томи чиқди. Бу томда В. И. Лениннинг қариндошлари — опа-сингил Анна Ильинична ва Мария Ильинична Ульяноваларнинг, укаси Дмитрий Ильич Ульяновни ва Владимир Ильичнинг содиқ сафдоши, рафиқаси ва дўсти Надежда Константиновна Крупскаянинг эсдаликлари киритилган. Уларнинг мемуарларидаги жуда бой ажойиб маълумотлар, жонли тафсилотлар В. И. Ленин образини равшан ёритиб беради.

Китоб «Красний пролетарий» босмахонасида чоп этилди.

(ТАСС).

ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

10 апрель куни Москвада «Реал социализмнинг афзалликлари ва ҳозирги идеология кураши» мавзуидаги Бутуниттифоқ илмий конференцияси ўз ишини тугатди. Конференцияни СССР Фанлар академиясининг «Жаҳон социалистик системаси» ва «Икки жаҳон системасининг иқтисодий мусобақаси» комплекс проблемалари бўйича илмий кенгашлари ўтказди.

Конференцияда реал социализм ютуқларини, совет турмуш тарзини пропаганда қилишни кучайтириш, социалистик жамиятни ҳар қандай воситалар билан қоралашга, унинг коммунизм сари йўлидаги муваффақиятларини сохталаштиришга ҳаракат қилаётган буржуа идеологларининг кирдикорларини фош қилиш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Конференция қатнашчилари маочиларнинг социализмга ичдан зарба уриш, жаҳондаги тараққийпарвар кучларнинг кўз ўнгида унинг обрўсини тўкиш йўлидаги уринишларини фош қилдилар.

[ТАСС].

ҲАМЗАНИНГ БЕБАҲО МЕРОСИ

11 апрель куни Тошкентда Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган илмий сессия бўлди. Сессияни Ўзбекистон ССР Фанлар академияси билан Ўзбекистон Ёзувчилар союзи ўтказди. Республиканинг таниқли олимлари, адиблар ўзбек совет адабиёти ва миллий театрининг асосчиси, революционер шоирнинг ҳаёти ва ижоди тўғрисида, у қолдирган бебаҳо мерос ҳақида докладлар қилдилар ва ахборотлар бердилар. (ЎзТАГ).

«Союз-33» кемасининг командири Николай Николаевич РУКАВИШНИКОВ

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Николай Николаевич Рукавишников 1932 йил 18 сентябрь куни Томск шаҳрида туғилди.

1957 йилда Н. Н. Рукавишников Москва инженерлик-физика институтини тамомлади, шундан кейин конструкторлик бюросида ишлаб, учар аппаратларни бошқарадиган автомат ва қўл системаларини лойиҳалаш, ишлаб чиқиш ва тайёрлаш билан шуғулланди.

1967 йилда Н. Н. Рукавишников космонавтлар отрядига қабул қилинди, одам бошқарадиган космик аппаратларда учишга тайёргарликнинг тўла курсини тамомлади.

Н. Н. Рукавишников — 1970 йилдан бери Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси,

У 1971 йил апрелида «Союз-10» кемасида биринчи бор космосга учган эди.

1974 йил декабрида «Союз-16» кемасининг борт инженери сифатида иккинчи космик учишни бажарди.

Н. Н. Рукавишников «Интеркосмос» одам бошқарадиган учишлар программасига мувофиқ халқаро экипаж составида тайёргарлик кўрди.

«СОЮЗ-33» КЕМАСИ КОМАНДИРИНИНГ УЧИШ ОЛДИДАН БЕРГАН БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Космонавтика куни арафасида космик парвозга йўл олаётган халқаро экипажнинг командири бўлишдек юксак ишонч ва шараф билдирилди.

18 йил муқаддам — 1961 йил 12 апрель куни дунёда биринчи космонавт, СССР граждани, Ер куррасининг довюрак фарзанди Юрий Алексеевич Гагариннинг номи космонавтика тарихига зарҳал ҳарфлар билан ёзилди. Унинг жасорати мангу барҳаёт намуна ва космосга янги учишларга даъват бўлди.

Совет космонавтикаси фахрланса арзийдиган муваффақиятларга эга. Ю. А. Гагариннинг Ер атрофидан тарихий учиб ўтишидан бошлаб орбитал станция ичидаги 140 суткалик ишгача босиб ўтилган йўл — Ер атрофидаги космик фазода босиб ўтган шонли йўлимизнинг босқичларидир, инсон космосни забт этиши марраларидир.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлиги энди планетамиз доирасидан Коинот бўшлиқларига чиқди. Совет ва болгар халқлари вакилларининг космосга биргаликда учиши — социалистик давлатлар қардошларча ҳамжиҳатлигининг янги ёрқин ифодасидир.

«Союз-33» кемасининг экипажи номидан маълум қиламан: космосга учишга тайёрмиз, бизга топширилган фахрли ва масъулиятли вазифани бажариш учун бутун билимимиз, куч ва тажрибамизни ишга соламиз.

«Союз-33» кемасининг командири
СССРнинг космонавт-учувчиси
Николай РУКАВИШНИКОВ.

«Союз-33» кемасининг тадқиқотчи-космонавти инженер-майор Георгий Иванов ИВАНОВ

Болгария Халқ Республикасининг граждани инженер-майор Георгий Иванов-Иванов 1940 йил 2 июлда Ловеч шаҳрида туғилди.

У 1958 йилда ўрта мактабни, 1964 йилда эса Георгий Бенковский номидаги олий халқ ҳарбий ҳаво билим юртини тамомлаб, инженер-учувчи дипломини олди. Билим юртини тамомлагач, Болгария халқ армиясининг авиация қисмларида звено командири ва эскадрилья командири бўлиб хизмат қилди. Биринчи класс ҳарбий-учувчи малакасини олган.

Георгий Иванов Иванов — 1968 йилдан бери Болгария Коммунистик партиясининг аъзоси.

Болгария халқ армияси сафларидаги бенуқсон хизмати учун медаллар билан мукофотланган.

1978 йил мартидан Г. И. Иванов Ю. А. Гагарин номли космонавтлар тайёрлаш марказида «Интеркосмос» программасига мувофиқ одам бошқарадиган космик учишга тайёргарлик кўра бошлади. У одам бошқарадиган «Союз» кемаси ва «Салют» орбитал станцияси программаси юзасидан тўла таълим курсини тамомлади.

«СОЮЗ-33» КЕМАСИ ТАДҚИҚОТЧИ-КОСМОНАВТИНИНГ УЧИШ ОЛДИДАН БЕРГАН БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Болгария Халқ Республикасининг граждани, Болгария Коммунистик партиясининг аъзоси бўлган менга «Союз-33» совет космик кемаси ва «Салют-6» орбитал станциясидаги халқаро экипаж составида учишдек юксак шараф билдирилди.

Менинг ватаним «Интеркосмос» программасида қатнашувчи социалистик мамлакатлар билан бирга космик фазони тинч мақсадларда бутун инсониятнинг бахт-саодати йўлида тадқиқ этишда фаол қатнашаётганлиги билан фахрланаман.

Мен ўзимнинг космосга қилаётган парвозимни қаҳрамон ва меҳнатсевар болгар халқига, социалистик революциясининг 35 йиллигини тантанали нишонлашга ҳозирлик кўраётган севикли ватанимга бағишлайман.

Юксак ишонч учун Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети билан Болгария Халқ Республикасининг ҳукуматига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети билан Совет ҳукуматига астойдил миннатдорчилик изҳор этишга рухсат бергайсизлар.

Менинг учишга тайёргарлик кўришимда, кўпгина назарий фанларни ўрганишимда, ғоят мураккаб космик техникани ўзлаштиришимда ёрдам берган барча мутахассисларга чин кўнгилдан кўпдан-кўп раҳмат.

Маълум қиламан: халқаро экипаж составида «Союз-33» космик кемасида учишга тайёрман, менга топширилган фахрли вазифани муносиб бажариш учун бутун кучим, тажриба ва билимимни сарф қиламан.

«Союз-33» кемасининг тадқиқотчи-космонавти БХР граждани
Георгий ИВАНОВ.

САМОВИЙ ҚАРДОШЛИК

«СОЮЗ-33» КОСМИК КЕМАСИНИНГ УЧИРИЛИШИ ТЎҒРИСИДА РЕПОРТАЖ

Бойқўнғир Юрий Гагаринни космос сафарига узатиб қолганида, учиш майдони атрофидаги даштда лолалар очилиб турган эди. Ўшандан бери ҳар апрелни бу ердагилар биринчи космик баҳорга қиёс қилишади. Бу йилги баҳор чўзилиб кетди. Кучли жануб шамоли эсиб, учиш майдонига бориладиган катта бетон йўлда хас-чўпларни учира бошлади. Дашт узра ўқтин-ўқтин кўтарилиб турган қизил чанг офтоб юзини бекитиб қўйди.

10 апрель куни «Союз-33» кемасида «Интеркосмос» программасига мувофиқ орбитага навбатдаги экспедицияга бориш топширилган биринчи совет-болгар экипажининг аъзолари — Николай Рукавишников билан Георгий Иванов даштни шу алфозда кўрдилар. Экипаж космодромга учиб кетишидан аввал биз у билан Звездний шаҳарчасида учрашдик.

Космонавтлар ҳозиргина имтиҳондан ўтишди, дейишди журналистларга. Хўш, қанақа имтиҳон деб қизиқдик.

— Одатдаги, 20-туташувни бажардик, — деди Рукавишников. — Биз, «Союз» кемаси тренажёрида сўнгги синов топширдик. Имтиҳон олувчилар бизга одатдан ташқари мураккаб вазиятларни яратиб қўйишларига қарамай, биз «Салют» билан дадил туташдик. Станцияга бориб тегилган пайтда мен Георгийга қараб унга ҳавас билан тикилдим. У оҳиста, аммо дадил ва аниқ ишлар эди.

Рукавишников— Иванов экипажи атиги тўрт ой муқаддам вужудга келди. Ўша пайтгача болгар космонавти социалистик мамлакатлар гражданларининг интернационал отряди составида Звездний шаҳарчасидаги дарсхоналарда тайёргарликдан ўтди. Болгар коммунистининг ўғли 38 яшар Георгий Иванов ёшлик чоғиданоқ ўз ҳаётини авиация билан боғлади, аэроклубда парашют ва самолёт спорти билан шуғулланди. 24 ёшида профессионал — инженер учувчи бўлди. Кейинги йилларда Звездний шаҳарчасига келишдан аввал Болгария халқ армияси осмон ҳужумидан мудофаа қисмларида эскадрильяга командирлик қилди.

Космонавтларни тайёрлаш маркази бу сафар космик кема «штурвали»ни космонавт-инженерларнинг вакилига топширмоқда. Улар орасида А. Елисеев, К. Феоктистов, В. Кубасов, О. Макаров, Г. Гречко ва бошқа тажрибали конструкторлар ва орбитал учиш ташкилотчилари бор. «Союз-33» кемасининг 46 яшар командири Николай Рукавишников Москва инженерлик-физика институтини тамомлаган, 1967 йилда шу отряд составига кирган, саккиз йил муқаддам «Союз-10» кемасининг экипажи составида биринчи бор парвоз қилган. 1974 йил декабрида у «Союз-16» кемасининг бортинженери сифатида космосга қилинган яна бир командировкани қойил қилиб уддалаган. Ўшанда у А. Филипченко билан бирга Американинг «Аполлон» кемаси билан туташтириш учун яратилган «Союз» кемаси системасини синаб кўрган эди.

Шу апрель кунлари самовий қаҳрамонлар шаҳарчасининг кўчалари байрам либосида. 1955 йилда асос солинган шу шаҳар Комсомолск, Магнитка ёки Братск каби биринчи чодир қуришдан, биринчи ғишт қўйишдан, учиш майдончасига дастлабки кубометр бетон ётқизишдан бошланган эди. Бутун мамлакат биринчи беш йиллик план қабул этилган куннинг 50 йиллигини нишонлашга ҳозирлик кўраётган шу кунларда бу ерда, Бойқўнғирда шу кунгача босиб ўтилган йўлнинг босқичлари ўзининг бутун улуғворлиги билан, айниқса яққол намоён бўлиб турибди.

Ўнта беш йилликдан тўрттаси совет фани ва техникасининг космосни ўзлаштириш бобидаги шонли ғалабалари билан шуҳрат қозонди. Ўтган йил бу йўлда янги босқич сифатида нишонланди — социалистик мамлакатларнинг космонавтлари иштирокида бошқариладиган учишларга киришилди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг: «Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлиги планетамиз доирасидан Коинот бўшлиқларига чиқди. Биз бу билан қувонамиз ва фахрланамиз», — деган сўзлари космодромда бугун навбатдаги учишдан аввал оқ йўл тилаб тургандек янграмоқда.

Космосга учиш куни космонавтлар одатдагидан кечроқ — чошгоҳга борганда уйғонишди. «Союз-33»нинг парвози кечқурунга белгиланган, демак, экипажнинг иш куни ярим тунгача чўзилиб кетади. Совет космонавтларини тайёрлаш раҳбари, авиация генерал-лейтенанти В. Шаталовнинг хабар қилишича, бир суткадан кейин «Союз-33» кемаси «Салют-6» орбитал станцияси билан туташиши керак, бир ярим ойдан бери В. Ляхов билан В. Рюмин шу станцияда ишламоқдалар. Асосий экспедиция аъзолари учрашувга яхши ҳозирлик кўрдилар. Улар қилган катта иш туфайли 17 ойдан бери актив ишлаб келаётган орбитал станциянинг умри янада узайтирилди.

«Салют-6» станцияга қилинаётган янги бошқарилувчи экспедиция, деди В. Шаталов, зарур ҳамма асбоб-анжомлар ва ускуналар билан тўла-тўкис таъминланган. «Прогресс-5» юк кемаси ёрдамида орбитага ёқилғи, кислород, сув, фотоматериаллар, Болгария лабораторияларида ясалган илмий эксперимент аппаратлари етказиб берилган.

— Менинг Болгариям «Интеркосмос» программасига мувофиқ учишда қатнашаётганлиги билан бахтиёрман ва мамлакатларимизнинг дўстлиги ҳамда ҳамкорлигини мустаҳкамлаш учун ишлашим билан фахрланаман.

Космодромда таниқли совет олимлари, мутахассислари, СССРнинг космонавт учувчилари ҳозир бўладилар.

Учишнинг тантанали маросимида қатнашиш учун БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР халқ мудофаа министри Д. Журов, БКП Марказий Комитетининг секретари С. Михайлов, Болгария Фанлар академиясининг президенти А. Балевски, Болгария Фанлар академияси «Интеркосмос» кенгашининг раиси К. Серафимовдан иборат БХР партия-ҳукумат делегацияси космодромга келди.

Қордек оппоқ ракета фонида ҳилпираб турган СССР ва БХР байроқларига оқшом қоронғисида прожекторлар нур сочади. Экипаж кема ичидаги иш жойларини эгаллаб олган. Космонавтлар учишга ҳозирлик кўраётган сўнгги дақиқаларни телеэкранда кўриб турибмиз. «Ҳамма иш кўнгилдагидек бормоқда», — деган Георгийнинг таниш овозини эшитамиз. «Оқ йўл тилаб айтилган гаплар учун раҳмат», деди командир. Ниҳоят «Союз-33» кемаси самовий бирордарлик орбитасига парвоз қилади.

Бойқўнғир космодроми,
Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС махсус мухбири.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ОЛДИНГИ САФДАГИЛАР ЙЎҚЛАМАСИ

ЭЪТИҚОД КУЧИ

«Олдинги сафдагилар йўқламаси»да коммунистлар, партия ходимлари, хўжалик раҳбарларининг чиқишларини қизиқиб кузатиб боряпман. Коммунистнинг авангардлиги, партиявий бурчи, масъулияти, бир сўз билан айтганда партия ва халқ ишига эътиқоди борасида ажойиб фикрлар айтиляпти.

Дарҳақиқат, коммунист — улуғ ном. Бу номни покиза сақлаш, Ленин партияси ишига умрбод содиқ бўлиш ҳар бир коммунистнинг шарафли бурчидир. Коммунист деган ном зиммамизга кўп ишларни юклайди. «Коммунистларда битта имтиёздан бошқа ҳеч қандай имтиёз йўқ, — деган эди ўртоқ Леонид Ильич Брежнев. — Бу имтиёз шуки, улар ўзларининг куч ва гайратларини умумий ишга бошқалардан кўра кўпроқ сарфлашлари, шу ишнинг тантанаси учун бошқалардан кўра ахширок курашишлари ва меҳнат қилишлари керак. Коммунистларнинг битта ҳуқуқдан бошқа ҳеч қандай алоҳида ҳуқуқлари йўқ. Бу ҳуқуқ шуки, улар ҳамиша олдинги сафда бўлишлари, ҳамиша энг қийин жойда бўлишлари керак».

Мен районимизнинг жўшқин ҳаётида ўзларининг қаҳрамонона меҳнатлари, партия ва халқ ишига чинакам садоқатлари билан ўчмас из қолдирган ва из қолдираётган кўплаб коммунистларни биламан. Улар районимиз пахтачилигини ривожлантиришда жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. КПСС Уставида ёзиб қўйилганидек, партия ва халқ олдида ҳамиша ва ҳар қандай шароитда ростгўй ва ҳалол бўлиш намуналарини кўрсатиб келмоқдалар. Айниқса, Ленин номли колхознинг участка бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдубашор Усмонов, «Победа» колхозининг механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қўшбоқ Эгамбердиев сингари кекса коммунистлар ҳаётига, ишларига ҳавас қиласан, киши. Улар ўзларининг дилкашлиги, одамохунлиги, ҳалол меҳнати ва пок виждони билан эл-юрт орасида катта обрў қозондилар. Район пахтачилигини ривожлантиришдаги улкан хизматлари учун орден ва медаллар билан тақдирланиб, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлдилар.

Ёки совхозимиз партия ташкилотининг секретари Қўчқор Аҳмедовни олинг. Мен у киши билан далада, идораларда, мажлисларда тез-тез мулоқотда бўлиб тураман. Ажойиб инсон. Кўнглингни топиб гапиради.

Муомалада, юриш-туришда содда, камтар Қўчқор Аҳмедов район партия комитети аппаратида, касаба союз ташкилотларида ишлаб, катта тажриба орттирган. Ёш коммунистларни хўжалигимизнинг ажойиб меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашга, уларнинг ҳар бирида коммунистик эътиқодни шакллантиришга алоҳида эътибор беради, астойдил курашади. Маслаҳатини, фикр ва мулоҳазасини қисқа қилиб айтиб қўяқолади. Гапдонликка берилмайди. Шунинг учун ҳам уни барча бирдек, тез тушуниб олади, айтган гапини партиявий масъулият, гражданлик бурчи билан бажаришга киришади. Бундай коммунистлар сардор бўлган партия ташкилотларида ҳар бир коммунистнинг авангардликка интилиши, шубҳасиз.

Давримиз шундай даврки, биз ўз ишимизга кун сайин янгича ёндашишимиз, келажакни олдиндан кўриб иш тутишимиз зарур. Ҳар бир коммунист турмушдаги янгиликнинг фаол ташаббускори, ҳақиқий ижодкори, моҳир ижрочиси бўлмоғи лозим. Партия-ҳукуматимиз ҳозир пахтачиликни комплекс механизациялаш талабини қўймоқда. Бунга эришиш учун, биринчи галда, пахта теримини юз процент машиналаштиришни кўзда тутмоғимиз керак. Ҳозир республикамизда ялпи ҳосилнинг 90—95 процентини машиналарда териб олишга муяссар бўлаётган илғор хўжаликлар кўпайиб бормоқда.

Айни пайтда техникага суянмасдан, механизатор кадрлар маҳоратидан ўринли фойдаланмасдан 40—45 процентлик маррадан нарига ўтолмаётган хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Ваҳолонки, ўшандай колхоз-совхозларда ҳам юзлаб-минглаб коммунистлар иш олиб бормоқдалар, участкаларда раҳбарлик қилмоқдалар. Менимча, улар 90—95 процентли маррани эгаллаётган хўжаликларнинг илғор иш тажрибаларини тортинмасдан, оғир олмасдан, чуқурроқ ўрганишлари, меҳнатни илмий асосда ташкил этиб, техникага, кадрларга кўпроқ суянишлари лозим.

Бу йил республикамизнинг айрим хўжаликларида уч барабанли терим машиналари ишлатиб кўрилди. Яхши баҳо олди. Натижаларнинг кўрсатишича, ҳосил бундай машиналарда терилганда бир гектар ерга ўртача 5 килограмм пахта тўкилган, холос. Аксинча, ҳосил қўлда терилганда бу рақам 50—60 килограммгача етмоқда. Қолаверса, уч барабанли машиналарнинг иш унуми ҳам юксак.

Шу ўринда пахтачилик машиналарини такомиллаштириш билан шуғулланувчи конструкторлар, олимлар, инженер-техник ходимларимиздан илтимос, бундай машиналарни тезроқ, кўпроқ ишлаб чиқариш билан жиддий шуғуллансалар, пахта териш машиналарига кўсак узиш агрегатларини ўрнатишни ҳам ўйлаб кўрсалар. Шунингдек, шпинделларнинг янги, чидамли, ювилмайдиган, серунум хиллари яратилиши — биз механизаторларнинг эзгу ниятимиз, орзу-ҳавасимиздир.

Сўз билан иш бирлиги, эътиқод кучи — коммунистнинг қудратини белгиловчи асосий мезон деб ўйлайман. Коммунистик эътиқодни эса партия интизомининг биринчи шарти деб биламан. Коммунист характерининг энг асосий фазилатлари — партия ва халқ ишига содиқлик, меҳнатга тўғри муносабатда бўлиш, камчиликларга нисбатан муросасизлик, бутун куч ва истеъдодини коммунизм қурилиши ишига сарфлашга интилиш ҳислатлари айни шу эътиқод булоғидан қайнаб чиқади.

Коммунистик эътиқод ҳақида ёзаётган бу йигитнинг ўз иши, бригадасидаги аҳвол қандай экан, деб ўйлаб турган бўлсангиз керак. Гап келиб қолди, айтиб ўтай: бригадамизда ташаббускор, тадбиркор кишилар меҳнат қилишади. Коммунистлар илғор тажриба ва фан-техника янгиликларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этишда, пахта ҳосилдорлигини кескин оширишда салмоқли роль ўйнамоқдалар. 1977 йили ҳар гектар ердан 45 центнердан хирмон кўтарган бўлсак, ўнинчи беш йилликнинг зарбдор учинчи йилида 98 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50,1 центнердан «оқ олтин» йиғиб олдик. Она-Ватанга 490 тоннадан ортиқ дур-жавоҳир армуғон этдик. Ўзим бригадирлик қилиш билан бирга агрегат бункеридан 160 тонна дурдона тўкдим.

КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари қарорларидан руҳланган бригадамиз пахтакорлари 1979 йилда ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил етиштириб, давлатга 552 тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилганлар.

60 центнер! Айтишга осон. Лекин унинг замирида қанчадан-қанча пешона тери, баҳор, ёз ва куз машаққатлари, уйқусиз, ҳузур-ҳаловатсиз тунлар, куйинчаклик, юксак эътиқод кучи ётганини бир тасаввур қилинг. Худди шу мақсад йўлида олиб борилаётган катта кураш бошида ҳар галгидек коммунистлар турибди. Улар партиявий масъулият ва гражданлик бурчини чуқур англаган, барқарор авангардликка интилган, сўзи ва иши бир, маънавий пок, эътиқоди кучли кишилардир.

Бундай кишилар билан, шубҳасиз ютуқ ҳам қучасан, ғалаба ҳам.

В. ТЎХТАБОЕВ,
Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган механизатор, КПСС XXV съезди делегати.

БУГУН—КОСМОНАВТИКА КУНИ

ЮЛДУЗЛАР САРИ

Машҳур диктор Юрий Левитан еттинчи ноябрь ёки Биринчи май байрамларида бўлгани каби тингловчини сеҳрлаб қўювчи тантанавор овоз билан радио орқали ичида одам бўлган жаҳонда биринчи «Восток» космик йўлдош-кема парвоз қилгани, унинг космонавт учувчиси Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи гражданини, майор Юрий Алексеевич Гагарин эканлиги ҳақида хабар қилганига ҳам мана ўн саккиз йил бўлди.

Ўн саккиз йил! Ўша, ватандошимиз коинотга илк бор қадам қўйган йил туғилган гўдак бугун балоғатга етди. Космонавтикада йил сайин янги-янги ютуқларга эришилмоқда. Унинг солномасига эса ўн саккиз зарҳал саҳифа битилди, холос. Назарий космонавтика асосчиси ажойиб рус олими Константин Эдуардович Циолковский айтмоқчи, ҳаммаси энди бошланяпти, аммо бу ишнинг ниҳояси бўлмайди, ахир одамлар бир умр, абадулабад Ерда қолиб кетмайдилар-ку!

Совет олимларининг илм-фан инсониятга хизмат қилиши керак, деган эзгу нияти самараси ўлароқ энг даҳшатли иккинчи жаҳон уруши жанггоҳларидаги буюк ғалабадан сўнг ўн икки йил ўтгач, космосда ҳам тарихий зафар қучдик. Сунъий Ер йўлдоши биринчи бўлиб бизнинг мамлакатда учирилди. Бу шундан тўрт йил кейин Ю. Гагарин очадиган «ракеталар карвони йўли»нинг илк бор разведка қилиниши эди.

Инсоннинг Ер атрофидаги биринчи парвози узоқ эмас, атиги 108 минут давом этди. Лекин бутун бир тарихий янги давр ана шу минутлардан бошланди. Фанимиз янги-янги уфқлар очиб техникамиз бениҳоя илгарилаб кетишида шу салкам икки соатлик парвоз ҳиссаси борлигини эндиликда ким инкор эта олади?! Йигирма йилдан сал ортиқ муддат ичида Ердан камида олти минг сунъий йўлдош ва аппаратлар учирилди. Биргина 1978 йилнинг ўзида Совет Иттифоқидан 119 та космик аппарат, шу жумладан «Союз-27, -28, -29, -30 ва -31» космик кемалари, тўртта «Прогресс» автомат юк кемаси, «Венера-11» ва -12» планеталараро автомат станциялари, 96 та «Космос» ва битта «Интеркосмос» сериясидаги йўлдош кемалар, «Прогноз-7» автомат станцияси учирилди. Эндиликда космонавтлар отряди ҳақиқий интернационал отряд бўлиб қолди. Унинг сафида совет ва Америка космонавтларидан ташқари Польша, ГДР ва Чехословакия намояндалари бор. Мамлакатимиз космосни тадқиқ қилиш ва ундан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан биринчи бўлиб халқаро ҳамкорликни бошлаб юборди. Эндиликда бундай ҳамкорлик кучайиб бораётганлигини бутун жаҳон эътироф этмоқда. Олимларимиз социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидан ташқари Франция, АҚШ, Швеция, Ҳиндистон ва бошқа мамлакатлар олимлари билан мустаҳкам алоқада ишламоқдалар.

108 ва 18! Юрий Гагариннинг тарихий парвозига ўн саккиз йил тўлган ушбу кунда у бошлаб берган эстафета муносиб давом эттирилаётганлигини зўр ифтихор билан айтиш мумкин. Фазога йўл очган совет космонавтикаси вакиллари коинотда энг узоқ учиш бўйича рекорд қўйдилар. В. В. Ковалёнок ва А. С. Иванченковларнинг 140 кунлик парвози фазода узоқ муддат иш олиб боришнинг истиқболи янада порлоқ эканлигини кўрсатиб турибди.

Ўн саккиз йил муқаддам амалга оширилган тарихий парвозга С. П. Королёв, М. В. Келдиш, М. К. Янгель, В. П. Глушко, Н. А. Пилюгин каби аллома назариётчилар, совет фан ва техникасининг жуда кўплаб соҳалари намояндалари ҳисса қўшган эдилар Уларнинг эзгу ҳаракатлари, изланиш ва меҳнатлари йил сайин катта самара бермоқда.

Бугунги кунда халқ хўжалигимиз тараққиётини космонавтика ютуқларисиз тасаввур этиш қийин. Биргина мисол. Мамлакатимизнинг нефть қазиб чиқариладиган эски районларидан бирида 60 йил мобайнида одатдаги усул билан 102 та жой кон излаш учун истиқболли, деб топилган бўлса, шу территориянинг космосдан туриб беш ой мобайнида олинган суратлари асосида истиқболли жойлардан 84 таси топилди.

1977 йил 29 сентябрда парвоз қилиб шу кунгача соатига 28 минг километр тезликда Ер атрофида парвона бўлиб юрган «Салют-6» илмий орбитал станциясида еттинчи экипаж ишламоқда. Космонавт учувчилар Владимир Ляхов ва Валерий Рюминларнинг «Салют-6» — «Союз-32» илмий-тадқиқот комплексидаги парвозига бир ярим ойдан ошди.

Космонавтика куни арафасида яна бир қувончли воқеа юз берди. 10 апрелда икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт учувчиси Николай Рукавишников ва Болгария Халқ Республикаси граждани, тадқиқотчи космонавт Георгий Ивановлардан иборат халқаро экипаж «Союз-33» космик кемасида фазога парвоз қилди.

...Одамлар Ер куррасидан юлдузлар сари йўл солдилар. Бу йўлнинг эса на ҳади ва на охири бор. Космик парвозлар давом этаверади.

Рихсивой ҚОСИМОВ.

БАЙРАМ ШАРАФИГА

Тошкентдаги В. И. Пацаев номли 63-мактаб ўқувчилари Космонавтика кунига қизғин тайёргарлик кўрдилар. Мактабда СССР космонавт-учувчиси В. И. Пацаев ҳаётини ҳикоя қилувчи альбомлар, фотостендлар чиқарилди. Бу ерда космонавт-учувчининг оиласи билан хат ёзишиб туриш анъанага айланган. Фазогирнинг онаси Мария Сергеевна ва синглиси Галина Ивановнадан келаётган мактублар кўз қорачиғидай сақланмоқда.

Мактаб пионер ва ўқувчилари шу кунларда Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. И. Пацаев ҳаётига бағишланган музей ташкил қилишга қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Бугун — Космонавтика кунида мактабда шу санага бағишлаб дружина сбори ўтказилади. Энг аълочи ўқувчилар В. И. Пацаев бюстига гулчамбарлар қўйиб, Актюбинск шаҳрида истиқомат қилувчи космонавтнинг оиласига табрик телеграммаси юборадилар.

Р. ТЎЛАГАНОВА.

ИЛМ-ФАН ҲАФТАЛИГИ

«Билим» жамияти Тошкент шаҳар ташкилоти билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ташаббусига биноан ўтказилаётган фан ҳафталигида республика пойтахти олий ўқув юртларининг юзга яқин етакчи олимлари ва муаллимлари иштирок этмоқдалар.

Ҳафталикнинг биринчи куни олимлар Тошкент шаҳридаги Ленин райони ва бошқа бир қанча районларнинг корхоналари ҳамда муассасаларида лекциялар ўқишди. (ЎзТАГ).

Оҳангарон цемент комбинатида А. Рафиқов бошлиқ бригада аъзоларининг номини ҳурмат билан тилга олишади. Илғор бригада давлат Сифат белгиси олган маҳсулот тайёрламоқда. Суратда: смена мастери А. Рафиқов.

В. СИРОТКИН фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада опера санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун Самарқанд давлат опера ва балет театрининг бош режиссёри Лев Генрихович **Мейсельга** «Ўзбекистон ССР халқ артисти» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қорақалпоқ совет адабиётини ривожлантиришдаги хизматлари учун ёзувчи Айтбой Мусаевич **Бекимбетовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми музика санъати кадрларини тайёрлашдаги хизматлари учун Мухтор Ашрафий номли Бухоро давлат музика билим юртининг ўқитувчиси Аминжон **Исматовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада халқ ва манзарали-амалий санъатни ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон Рассомлар союзи бадиий фонди ҳузуридаги халқ санъати усталари уюшмаси Хоразм зона участкасининг керамика устаси Раймберди **Матчоновга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берди.

Китоблар оламида

МУҲИМ ДАРСЛИК

Ғарб мамлакатларининг энг янги тарихи (1917—1978) — кишилик жамиятининг XVII аср 40-йилларидан бошланган янги тарихининг давоми, умумий тарихнинг энг мураккаб қисмидир. У асримизнинг асосий воқеаси бўлган ва инсоният тарихида янги даврни — капитализмдан социализмга ўтиш даврини очган Улуғ Октябрь социалистик революциясидан бошлаб ҳозирги вақтгача дунёда содир бўлган ва бўлаётган муҳим воқеаларни қамраб олади. Бу тарих социал-иқтисодий ва сиёсий ўзгаришларни, капитализмдан социализмга ўтиш даврининг тарихий муқаррар эканлигини, Октябрь революциясининг, СССРда социализм ғалабасининг, коммунизм қурилишининг оламшумул тарихий аҳамиятини, жаҳон социализмининг ҳал қилувчи кучга айланганини, жаҳон тарихий тараққиётининг асосий қонуниятлари ва йўналиши, капитализмнинг умумий кризисини, барча прогрессив, демократик ва тинчликсевар кучларнинг монополизм ва империализмга қарши курашини кўрсатади. Бинобарин, энг янги тарих Октябрь революциясининг халқаро характери, аҳамияти ва тарихий оқибатларини, Октябрдан сўнг кўп халқлар ҳаётида юз берган туб ижтимоий-иқтисодий ўзгаришларни, дунёни революцион тарзда қайта қуриш жараёнини ва унинг порлоқ истиқболини, социалистик ҳамдўстликнинг халқаро ҳаётнинг энг қудратли омилига айланганини ўргатади ва барча антикоммунистларнинг турли-туман даъволари ва бўҳтонларини фош этади. «Капитализм ва унинг қолдиқларини йўқ қилиш, коммунистик тартиб асосларининг ўрнатилиши жаҳон тарихининг ҳозир бошланган янги даврининг мазмунини ташкил этади», — деган эди В. И. Ленин.

Шундай қилиб, энг янги тарих масалалари ғоят катта сиёсий аҳамиятга эга бўлиб, бунда синфлар, партиялар, оқимлар, турли нуқтаи назарлар кураши, аксилинқилобчилар, реакция ва уруш тарафдорлари билан инқилобчилар, демократия ва тинчлик тарафдорлари ўртасида синфий, сиёсий-идеологик ва умумдемократик кураш, бу курашларда ишчилар синфининг, коммунистик партияларнинг, марксизм-ленинизмнинг улуғвор роли турли мамлакатлар мисолида кенг ва чуқур гавдаланади.

Ғарб мамлакатлари энг янги тарихининг 1917—1939 йиллар қисми Улуғ Октябрь туфайли бошланган жаҳон революциясининг биринчи даврига, капитализм умумий кризисининг биринчи босқичига бағишланган. Бунда икки жаҳон уруши ўртасида икки қарама-қарши системаларнинг кураши ва тўқнашуви, СССРда социализм ғалабасининг тарихий аҳамияти ва жаҳон революцион-озодлик фронтининг ривожи таҳлил этилади ва ёритилади.

Ғарб дунёсининг энг янги тарихига доир турли илмий ва оммабоп китоблар жуда кўп. Аммо умумлаштирилган асарлар оз, ўзбек тилида эса йўқ эди. Бу ҳол умуман тарих фанининг, хусусан, ўзбек тарихшунослигининг жиддий камчиликларидан бири эди. «Ўрта ва олий мактаб» (ҳозирги «Ўқитувчи») нашриёти томонидан 1963 йилда Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг профессори З. Р. Нуриддиновнинг ўзбек тилида яратилган «Ғарб мамлакатлари энг янги тарихи (1917—1939)» китоби Иттифоқимизда яратила бошланган дастлабки дарсликлардан бири, ўзбек тилида эса биринчи дарслик бўлди. Кўп китобхонларнинг, айниқса студентларнинг талабларини ҳисобга олиб ва Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги муносабати билан «Ўқитувчи» нашриёти ушбу дарсликни қайта ишланган иккинчи нашрини[1] кенг жамоатчиликка, шу жумладан студентлар оммасига туҳфа қилиб жуда яхши иш қилди.

Дарсликда КПСС XXV съезди материаллари ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг янги ҳужжатлари, турли янги асарлар ва манбалар асосида капитализм умумий кризисининг биринчи босқичида Ғарб мамлакатлари тарихи, халқаро кураш ва тараққиёт масалалари ёритилади. Дарслик Улуғ Октябрь социалистик революциясининг жаҳоншумул тарихий аҳамиятини, унинг жаҳон тарихига кўрсатган таъсирини, 60 йил мобайнидаги самараларини, унинг чинакам жаҳон тарихининг энг янги тарихини бошлаб берган революция эканлигини баён қилишдан бошланади. Унда икки жаҳон уруши ўртасидаги капиталистик Европадаги бир қатор мамлакатлар — Германия, Австрия, Венгрия, Болгария, Польша, Югославия, Чехословакия, Англия, Франция, Италия, Испания ва АҚШнинг энг янги тарихи, 1917—1939 йиллардаги ташқи сиёсат ва халқаро муносабатлар, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати, 1919—1943 йиллардаги Коммунистик Интернационал тарихи ёритилади. Капиталистик дунёда ўша даврда рўй берган жараёнлар анализ қилинади, буржуа идеологлари ва сиёсатчиларининг реакцион хатти-ҳаракати фош этилади.

Китоб педагогика институтлари учун мўлжалланган бўлиб, ундан ўрта мактабларнинг тарих ўқитувчилари, партия, совет ходимлари ва пропагандистлар, ўз билимини мустақил оширувчилар ҳам фойдаланишлари мумкин. Китобхонларга қулайлик яратиш мақсадида дарсликда айрим историографик маълумотлар сўзлар ва терминларнинг изоҳлари, темалар юзасидан хулосалар, бир қанча карта ва тарихий саналар рўйхати берилган.

С. НОСИРХЎЖАЕВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

Қ. ҲАСАНОВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

1) З. Р. Нуриддинов, Ғарб мамлакатларининг энг янги тарихи (1917—1939) Қисм 1, Тошкент, «Ўқитувчи» 1978 й., 579 бет.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАСИ ВА РЕСПУБЛИКА РАДИОСИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

МУДДАТ ЯҚИН

Гулистон ёғ-экстракция заводи қурилиши — республикамиздаги зарбдор иншоотлардан бири. Бу ерда ишлар юксак суръатлар билан олиб борилаётир. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги, Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, «Главсредазирсовхозстрой», айрим иттифоқ министрликлари ва бошқармаларнинг 30 га яқин трестлари ҳамда бўлинмалари гигант корхона қурилишида актив иштирок этмоқдалар. Ҳозир улкан объектни ҳақиқий жасорат майдонига ўхшатиш мумкин. Бу ерда эрта тонгдан ярим тунгача меҳнат сурони жўш урмоқда. Қурувчилар, монтажчилар, уларга яқиндан ёрдам бераётган бошқа касбдаги кишилар вақт ва шароит билан ҳисоблашмай, шиддаткор меҳнатлари билан бу объектни кун сайин, соат сайин улғайтиришга эришмоқдалар.

Область саноатининг фахри. Бу корхона ўзининг ишлаб чиқариш қуввати ҳамда юксак замонавий технологияси жиҳатдан фақат республикамиздагина эмас, балки Иттифоқимизда ҳам тенги йўқ бўлади. У жойлашган территория 16 гектарни ташкил этади. Завод ишга тушгандан кейин, унинг қучоғида ҳаммаси бўлиб 650 нафар ишчи, инженер-техник ходим меҳнат қилади, корхонада суткасига 1200 тонна чигит ишловдан ўтказилади. Бошқача айтганда, йилига 55 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Мазкур корхонанинг барпо этилиши фақат қўриқ область саноатидагина эмас, балки республикамиз озиқ-овқат саноати ривожида ҳам катта воқеа бўлиши турган гап. Шунинг учун область меҳнаткашлари, айниқса, гулистонликлар барпо этилаётган корхона билан фахрланмоқдалар, унинг қурилишига катта ҳисса қўшмоқдалар. Қурилиш объекти қошида область партия комитетининг секретари О. Азимбеков бошчилигида махсус штаб тузилган. Штабда улкан объект қурилишининг турли муаммолари оператив равишда ҳал этилади, қилинаётган ишларга мунтазам якун ясалиб, галдаги вазифалар белгиланади. Буларнинг бари — умумий ишга катта ёрдам бермоқда, корхонанинг жадал суръатлар билан барпо этилишига йўл очмоқда.

Илғорларга офарин. Қурилишнинг бошланганига уч йилдан ошмоқда. Ана шу давр мобайнида деярли 8 миллион сўмлик иш бажарилди. Бу — салмоқли рақам. Бироқ корхонанинг шу йили 7 ноябрда ишга туширилишини ҳисобга олсак, қилиниши лозим ишлар ҳажми ундан ҳам салмоқлидир. Демак, оралиқдаги қисқа муддатда 10,5 миллион сўмликдан зиёд қурилиш монтаж ишлари бажарилиши керак. Бу — ҳазилакам гап эмас. Шунинг учун корхона қурилишида иш олиб бораётган 30 га яқин ташкилот ва бўлинма ўз иш ҳажмларини тобора кенгайтиришга, кувватларини кун сайин оширa боришга уринмоқда.

Бош пудратчи — республика Қурилиш министрлигига қарашли 7-трест коллективи асосий юмушларни ўз зиммасига олган. Трестнинг 6 та бўлинмаси йилнинг биринчи кварталида 716 минг сўмлик иш бажарган бўлса, ана шу кўрсаткичнинг ярмидан кўпроғи Расим Одилшоев раҳбарлигидаги 2-механизациялашган кўчма колонна коллективи ҳисобига тўғри келади. Кўчма колоннанинг республикада хизмат кўрсатган бинокор Ортиқ Худойбердиев бошлиқ комплекс бригадаси шаънига кўп илиқ гаплар айтиш мумкин. Улар квартал топшириқларини ошириб бажарибгина қолмай, бошқаларга ҳам ёрдам бермоқдалар. Шу министрликнинг «Узстроймеханизация» трестига қарашли 16-механизациялашган кўчма колоннаси коллективи ҳам баракали меҳнат қилиб, биринчи квартал планини 113 процент адо этди. «Ўзбекшахтострой» трестининг 3-механизациялашган кўчма колоннаси коллективи ҳам кун сайин қурилиш суръатига-суръат қўшмоқда.

— Биз Гулистон ёғ-экстракция заводида 956 минг сўмликдан ортиқ иш бажаришимиз керак, — дейди кўчма колонна бош инженери Йўлдош Эргашев. — Бу ерда ишни 15 февралдан бошладик. Дастлабки кунлардаги қатор қийинчиликларга қарамай, олдимизга қўйилган шарафли вазифани кўнгилдагидек бажаришга астойдил ҳаракат қиляпмиз. Коллективимиз ишчилари, инженер-техник ходимларининг фидокорона меҳнати туфайли йилнинг биринчи кварталида 140 минг ўрнига 180 минг сўмлик иш бажардик. Эришаётган ютуқларимизда Самад Раҳимов, Ғулом Қурбонов сингари бригада бошлиқлари, Пётр Нимоякин, Холбой Тўраев, Мадамин Решетов каби дурадгорлар, Холмат Жўраев каби ғишт терувчиларимиз, Геннадий Тимофеев сингари арматурачиларнинг ҳиссалари каттадир.

Экстракт цехини бўлажак корхонанинг юраги, деб аташмоқда. Ана шу масъулиятли участкада Россия Федерациясидан келган мутахассислар — «Волгопродмонтаж» бошқармасига қарашли слесарь-монтажчилар бригадаси азаматлари иш олиб бормоқдалар.

— Гулистонлик ҳамкасбларимизга ёрдамга келганимизга ярим йилдан ошиб қолди, — дейди бригада бошлиғи Михаил Панков. — Айрим қийинчиликларга қарамай асосий участкадаги монтаж ишларини график асосида олиб бораётирмиз. Май ойида цехларга буғ юборишга имкон яратамиз.

Ҳа, эришилаётган натижалар, умумий иш суръати ёмон эмас. Лекин шароит бундан ҳам самаралироқ меҳнат қилишни, суръатга-суръат қўшишни талаб этаётир.

Сусткашликка ўрин йўқ. Белгиланган графикка асосан биринчи кварталда 2 миллион 45 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилиши лозим эди. Амалда эса 1 миллион 458 минг сўмлик иш бажарилди. Бошқача айтганда, квартал плани 71,3 процентга бажарилди, холос. Хўш, бунга сабаб нима?

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, биринчидан, ишчи кучининг етишмаслиги, иккинчидан эса ишни ташкил этишдаги баъзи нўноқликлар тўсқинлик қилмоқда. Мана, баъзи мисоллар. 7-трестнинг ишлаб чиқариш техник комплектация бошқармаси (УПТК) адресига кўплаб жиддий эътирозлар билдирилмоқда. Мазкур ташкилотнинг қоришма тайёрлаш цехи кўпдан бери ишламайди. Оқибатда қурувчилар 90 километр узоқдаги Янгийўл шаҳридан қоришма ташиб келтиришга мажбур бўлмоқдалар.

Завод қурилишида қатнашаётган ушбу трестнинг 2- ва 290-кўчма колонналарида 80 дан ортиқ ишчи етишмайди. Ойларгина эмас, ҳатто кунлар ва соатлар ҳам қатъий ҳисобда турган бир шароитда бундай етишмовчиликка бефарқ қараб бўлмайди.

Республика Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига қарашли «Промэнергомонтаж» трестининг (бошқарувчиси Н. Никитин). 93-механизациялашган кўчма колоннаси биринчи кварталда 20 минг ўрнига борйўғи 3,5 минг сўмлик иш бажарди. Оқибатда корхонанинг иситиш цехини тайёрлаш вазифаси анча орқага сурилди, тозалаш иншоотларида эса ҳалигача иш бошлангани йўқ. Бу ерга юборилган монтажчиларнинг фаолиятига раҳбарлик қиладиган масъул шахс тайин эмас. Шунинг учун ҳам кўчма колонна вакиллари орасида хотиржамлик кайфияти бор, меҳнат интизоми бўш.

«Узстальмонтаж» тресги вакилларининг олиб бораётган ишлари ҳам талабга жавоб бермайди. Улар белгиланган участкага деярли 2,5 ой кечикиб келдилар.

Завод қурилишига сафарбар этилган ташкилотлардан «Главсредазирсовхозстрой»нинг «Промгражданстрой» трестидан (бошқарувчиси А. Мавлюдов) ҳозирги кунларда 135 нафар ўрнига 79 киши, «Узбекгидроэнергострой»нинг «СирдарьяГРЭСстрой» қурилиш бошқармасидан 100 нафар ўрнига 45 киши жалб этилган, холос. Юқорида номлари тилга олинган бошқарма ва трестларнинг раҳбарлари зарбдор объектга нисбатан ўз муносабатларини ўзгартирмасалар олдида турган улкан вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш қийин гап. Негаки, қурувчилар, монтажчилар иккинчи квартал мобайнида илгариги ойлардан қолган қарзларини узиш билан бир қаторда, яна камида 3 миллион 277 минг сўмлик иш бажаришлари лозим. Демак, судралишга, хотиржамликка асло ўрин йўқ.

Ҳақли талаблар. Объектда ҳозир 1000 га яқин киши меҳнат қилаётир. Яқин кунлар ичида улар сафи 1300—1400 кишига етади. Вақт билан ҳисоблашмай 2—3 смена меҳнат қилаётган бунёдкорларнинг ана шундай катта отряди учун савдо, маданий-маиший хизмат кўрсатиш қандай йўлга қўйилган? Биз «Ўзбекшахтострой» трестига қарашли 3-механизациялашган кўчма колонна ишчиларини объект қошида ўзлари учун қозон қайнатаётганларига гувоҳи бўлдик.

— Шундай қилишга мажбур бўляпмиз, — дейишди улар, — ошхонада ўрин тегмайди. Соатлаб навбат кутишга эса вақтимиз етишмайди.

— Ошхона қошида палов пиширилади-ю, лекин чой қайнатилмайди, — дейди монтажчи Тоҳир Зарипов. — Наҳотки ошхона ёнида чойхона ҳам ташкил этишнинг иложи бўлмаса?

— Мана шу озиқ-овқат дўкончаси ёнида газета-журналлар сотиладиган киоска ҳам очилса, қандай яхши бўлар эди, — дейди «Узстальмонтаж» трестининг бригада бошлиғи А. Бобоев.

Ишчиларнинг бу талаблари ўринлидир. Негаки, зарбдор қурилиш азаматларига шу кун талаблари даражасида маданий-маиший ва бошқа зарур хизматларни уюштириш шарафли вазифадир.

Завод қурилаётган жойга яқинлашган кишининг кўзи беихтиёр катта, чиройли стенддаги: «Корхонанинг ишга туширилишига 209 кун қолди!» деган ёзувга тушади. Бу сўзлар улкан қурилишда меҳнат қилаётган ҳар бир кишини катта масъулиятга ундамоқда. Ўйлаймизки, қурувчиларнинг берган ваъдалари ерда қолмайди. Йирик объектнинг белгиланган муддатда ишга туширилиши муқаррар.

М. САИДОВ,
Ўзбекистон радиоси мухбири.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

(Қўшма рейд материалларини бугун соат 12.00 да республика радиосининг биринчи программаси орқали эшитишингиз мумкин).

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

АНЪАНАВИЙ МУСОБАҚА ДАВОМ ЭТАДИ

Беш йиллик планни тўрт йилда бажарамиз! Самарадорлик ва сифатни оширамиз! Қолоқларсиз ишлаймиз!.. КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумлардаги нутқларидан илҳомланган Ўзбекистон ССР Янгийўл районидаги уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз ва Тожикистон ССР Регар районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари ана шундай мақсад билан юқори ҳосил учун мустаҳкам замин яратмоқдалар. Қуйида ана шу колхозларнинг раҳбарлари хўжаликларнинг иш тажрибалари ҳақида ҳикоя қиладилар.

МУСОБАҚА— ЎРТОҚЛАРЧА ЁРДАМ

Ўсарбой ЖЎРАЕВ,
Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз раиси.

МУСОБАҚА колхозимизда иш самарадорлиги ва сифатни ошириш йўлидаги оммавий ҳаракатда ўз ифодасини топди. Буни колхозимиз меҳнат аҳлининг қардош Тожикистон ССР Регар районидаги Ленин номли колхоз билан давом этиб келаётган анъанавий мусобақаси мисолида ҳам кўриш мумкин.

Мусобақадош тожик дўстларимиз билан пахта ҳосилдорлигини оширишдаги бой тажрибаларимизни мунтазам ўртоқлашиб борамиз. Ҳамкорликда бир хулосага келамиз. Регар билан Янгийўлнинг об-ҳаво ва иқлим шароити деярли бир хил, тупроқ тузилишида ҳам фарқ кам. Шуни назарда тутиб, хар гектар ерда 120 минг тупдан ниҳол ўстиришга келишиб олдик. Натижа чакки бўлмади.. Ўтган йили пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 4,5 центнер кўтардик, давлатга 5280 тонна юқори сорт «оқ олтин» етказиб бериб, катта муваффақиятга эришдик.

Энди пахта теримини машиналаштиришни олайлик. Колхозимизнинг ерлари нотекис, умуман Шўралисойда кафтдек текис ер кам. Шу сабабли пахтани машинада теришда кўп қийинчиликларга дуч келамиз. Мусобақадошларимизга бу ҳақда ошкора айтдик. Лекин улар бизни танқид қилишди, қиялик ерларда машина теримини ташкил этиш ҳақида қимматли маслаҳатлар беришди. Карталарни иложи борича капитал планировка қилдик, янги машиналар сотиб олдик, механизаторларимизнинг малакасини оширдик. Энг муҳими — чигитни эрта экиб, кўчатлар сонининг бир хил қалинликда ва серҳосил бўлишини таъминладик. Яхши маслаҳатларнинг самараларини кўриб турибмиз. Бултур хўжалигимиз бўйича ялпи ҳосилнинг 70 процентини «зангори кема»ларда териб олдик.

Мусобақа шарофати билан сувчиларимиз, механизаторларимиз, чорвадорларимиз ва бошқа соҳаларда ишлаётган колхозчиларимиз ҳам ўзаро фикр алмашиб, тажрибаларини бойитмоқдалар. Мисол учун механизаторларни олайлик. Ҳар галги мусобақа шартларининг ижроси текширилаётганда улардан бизга дала гвардиячилари келадилар, биздан уларга борадилар. Автотрактор парки, устахоналарда ишнинг ташкил этилиши кўздан кечирилади, далаларда ғўза парвариши, теримнинг бориши назоратдан ўтказилади. Ютуқлар баҳам кўрилади, йўл қўйилган камчиликлар танқид қилинади. Ниҳоят, бир фикрга келинади. Шу йўл билан ҳар йили пахта териш машиналари мавсумдаги иш унумини ўртача 20—25 процент кўтаришга муваффақ бўлиняпти. Муродали Тошбоев, Турсунбой Муқимбоев, Рўзиохун Тўхтаев, Пўлатжон Тожибоев, Турсунбой Алдашев, Абдужаббор Мамажонов каби механик-ҳайдовчиларимизнинг ҳар бири машинада 180—200 тоннадан пахта термоқдалар.

1979 йил бизга ҳам, мусобақадош тожикистонлик дўстларимизга ҳам катта синов йили эканини яхши биламиз. Биз бу йил она-Ватанга 5.400 тонна «оқ олтин» етказиб берамиз, ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга кўтарамиз, ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналарда териб ҳаммасини биринчи сортларга сотамиз.

Чорвачиликни ривожлантириб, маҳсулотлар тайёрлашни кўпайтирамиз. Ҳар бош сигирдан хўжалигимиз бўйича 3600 килограммдан сут соғиб олиб, жами 1200 тонна маҳсулот тайёрлаймиз. Ўтган йили ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 420 килограммга етказиб гўштга топширган эдик. Бу йил 430 килограммга етказишни мўлжаллаганмиз. Жами тайёрлов ташкилотларига 180 тонна гўшт жўнатамиз.

Маккажўхори, беда ва бошқа озуқабоп экинлар экишни тўла тугалладик, ишда сифатга алоҳида эътибор бердик. Маккажўхорининг гектаридан 100 центнердан дон олиш ниятидамиз. Катта майдонларга такрор маккажўхори экамиз. Ундан ташқари арпа, буғдойдан бўшаган майдонларга ҳам силос учун маккажўхори экишни режалаб қўйдик, етарли миқдорда сараланган уруғликка эгамиз.

Чигит экишни тезкорлик билан олиб боряпмиз. Далаларимизда экипажлар тўла қувват билан ишлатиляпти. Ҳар бир агрегатда кунига 8—10 гектар майдонга сифатли қилиб барака уруғи қадаляпти. Вазиятни ҳисобга олиб, чигит унган майдонларда парваришни бошлаб юборишга қарор қилдик. Минерал ва органик ўғитларни ҳар йилдагидан кўп жамғариб олдик. Ҳар гектар ер ҳисобига 12—15 тонна органик ўғит соламиз. Механизаторлар, сувчилар, химизаторлар билан кўргазма—семинарлар ўтказдик, бажариладиган иш турлари ва муддатларини аниқ белгилаб олдик. Пилла қурти боқишга тайёргарлик ишларини меъёрига етказиб қўйдик. Ҳар қути қурт уруғидан хўжалигимиз бўйича ўтган йилдагидан кўп, яъни 75 килограммдан «кумуш тола» оламиз. Илғор пиллачиларимиз 160—170 килограммлик маррани нишонга олиб, иш бошлаб юбордилар.

Колхоз партия комитети, касаба союз ва комсомол ташкилотлари мусобақанинг жонли, ҳаётий бўлиши, таъсир кучини ошириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Илғор пахтачилик бригадалари, сут-товар фермасига бериш учун кўчма Қизил байроқлар, пул мукофотлари ажратилди, меҳнатда шахсий намуна кўрсатган кишилар вимпеллар, қимматбаҳо саноат моллари билан рағбатлантирилади.

КПСС Марказий Комитетининг июль ва ноябрь (1978 йил) Пленумлари қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларидан келиб чиқадиган хулосалар ва вазифалар асосида колхозимизда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган беш йиллик план топшириқларини тўрт йилда бажариш учун тожик дўстларимиз билан мусобақани янада кучайтирамиз.

ҚОЛОҚЛАРСИЗ ИШЛАЙМИЗ

Асқарали МИРЗАЕВ,
Тожикистон ССР Регар районидаги Ленин номли колхоз раиси.

ҲАМРОҚУЛ ТУРСУНҚУЛОВ номли колхоз меҳнат аҳли билан анъанавий мусобақани давом эттириб, пахта, сут, гўшт, ғалла, пилла ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтиришда катта муваффақиятларга эришмоқдамиз. Боиси, мусобақадошларимиз билан бой тажрибаларни ўртоқлашамиз, янгиликларни баҳам кўрамиз, қийинчиликларни бартараф этиш йўллари ҳақида маслаҳатлашамиз. Хуллас, ҳар сафарги учрашувларимизда бир-биримиздан қимматли сабоқлар оламиз.

Ўтган йили ҳам шундай бўлди. Чигит экиш, ғўза парвариши даврида табиий офатлар юз берди, катта майдонларга икки-уч марта қайта уруғ қадалди. Ёз фаслида сув камоб бўлди, ҳашаротлар кўпайди. Шундай долзарб кунларда табиий офатларни қандай қилиб енгиш ҳақида маслаҳатлашиб турдик. Пахта йиғим-терими даврида ҳар ўн кунда ахборотлар алмашдик. Ҳар доим ютуқларимизни ўртоқлашиш билан бирга камчиликларимизни қаттиқ ва ошкора танқид қиламиз, нуқсонларни бартараф этиш тадбирларини белгилаб маслаҳатлар берамиз. Биз яқин йилларгача ҳар гектар ерда ўртача 100 минг туп ниҳол ўстирардик, мусобақадошларимиз маслаҳати билан кўчат сонини 120 минг тупга етказадиган бўлдик. Ялпи ҳосилнинг 45—50 процентини машиналарда терардик. Мусобақадошларимиз бу кўрсаткичдан қониқиш ҳосил қилишмади. Бултур машина теримини 60 процентдан оширдик.

Имзоланган мусобақа шартларида қолоқларсиз ишлаймиз дейилган. Шунга эришяпмиз. Бултур И. Эргашев, Р. Маматқулов, Н. Элмуродов, Х. Сотқинов, Ҳ. Сафаров, С. Очилдиевлар бошлиқ пахтачилик бригадалари ҳар гектар ердан 48—50 центнердан хирмон кўтарди. Лекин 42—45 центнерлик маррада депсиниб турган бригадаларимиз ҳам йўқ эмас. Қолоқларсиз ишлаш шиорини кун тартибига қўйган эканмиз, сафимизда нисбатан паст ҳосилли бригадалар бўлмаслиги керак. Биз кам ҳосилли бригадаларни юқори ҳосилли бригадалар даражасига кўтариш йўли билан шу йилнинг ўзидаёқ қўшимча 1200 тонна пахта олишни кўзда тутяпмиз.

Колхозимиз 2524 гектар майдонда ғўза ўстиради. Селекциячи олимларимиз яратган маҳаллий «Регар» ғўза навини экиб, юқори ҳосил оляпмиз. Ўтган йили давлатга 10 минг тонна пахта сотдик. Бу йил ана шу навли уруғдан мусобақадошларимизга 15 тонна чигит жўнатдик. Улар ўз навбатида бизга «Тошкент» навидан юборган эдилар. Кўриниб турибдики, мусобақа туфайли бир-биримизга қўлимиздан келган ёрдамни беряпмиз. Бундан кейин ҳам шундай қилаверамиз.

Чигит экишни қизитяпмиз. Гектарлар тўла, уялар, кўчатлар сони бут бўлишига эътиборни қаратяпмиз. Кемтик жойлар ўрнини партов ер очиш ҳисобига тўлдирдик. Пахта-беда алмашлаб экиш қоидасига тўла амал қиляпмиз. Бу йил пахтанинг гектаридан 40 центнердан, беда-дан 250 центнердан ҳосил оламиз.

Бугуннинг бош вазифаси чигит экишни тезроқ, сифатлироқ тугаллаш билан ниҳолларни бир текис ва тўла ундириб олиш, ғўза парваришини қизғин давом эттиришдан иборат. Ёғингарчилик кўп бўляпти. Бундан чўчимаслигимиз керак. Чигит экиш пайтида эгатлар оралиғига минерал ва органик ўғитлар солинди, устига эса чиритилган гўнг сепилди. Шу боисдан ниҳоллар текис кўкаряпти. Қатқалоққа қарши таъсирчан чоралар кўряпмиз. Чигит ҳамма майдонларда униб чиқишини кутиб ўтирмасдан ниҳоллар кўзга ташланган карталарда культивацияни бошлаб юбордик. Ғўзаларга йиллик ўғит нормасини июнь ойи охиригача тўла бериб бўламиз.

Хўжалигимиз бўйича чорва маҳсулотлари етиштиришни ўтган йилдагидан 25—30 процент кўпайтириш режаларини белгилаб олдик. Ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 400 килограммдан, қўйни 55 килограммдан ошириб гўштга топширамиз. Жами 600 тонна гўшт тайёрлаймиз. Сигир бошига олинадиган сутни 3000 килограммга етказиб, аҳолига 2490 тонна серқаймоқ сут, бир миллион дона тухум етказиб берамиз. Енгил саноатимиз учун 34 тонна юқори сифатли «кумуш тола» тайёрлаймиз.

Чорва моллар боқими — маҳсулотлар оқими деган нақл бор. 3900 бош қорамол, шу жумладан 1340 бош сигиримиз, 17000 бош қўйимиз бор. Сигирлардан бузоқ, совлиқлардан қўзи олиш планларини мунтазам ошириб бажаряпмиз. Чиқимнинг бутун каналларини беркитиб ташлаганмиз. Шу йилнинг биринчи кварталида аҳолига 484 тонна сут, 133 тонна бўрдоқи ва сўқим гўшти етказиб бериб, белгиланган топшириқларни ошириб адо этдик.

Илғор тажрибаларни ўрганиш билан уни ҳаётга дадил жорий этиш керак. Акс ҳолда расмиятчилик юз беради. Илғор пахтачилик бригадалари, қўйчивонлар, молбоқарлар, механизаторлар, пиллакорлар ва бошқа касб эгаларининг илғор иш усулларини кенг оммалаштириш мақсадида кўргазмали семинарлар ташкил этяпмиз, ғўза парвариши даврида чопиқ тракторлари ёрдамида бир вақтнинг ўзида камида икки-уч хил иш бажаришни оммавий равишда кучайтиряпмиз. Колхоз партия комитети КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларидан келиб чиқадиган хулосалар ва вазифаларни меҳнаткашларнинг онгига сингдириш билан уларнинг куч-ғайратларини ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йили, умуман эса ўнинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан бир йил олдин тўла ва ошириб бажаришга сафарбар этяпти.

Ўзбек мусобақадош дўстларимиз билан тобора мустаҳкамланиб бораётган биродарларча ҳамкорлигимиз янада яхши самаралар бераверади.

ЧЎЛ БАЛИҒИ

Сирдарё областида балиқчилик истиқболли тармоқ ҳисобланади. Областда балиқ етиштириш йил сайин кўпайтирилаётир. Балиқчиларнинг асосий базаси Комсомол районидаги «Мирзачўл» совхози территориясидадир. Совхозда жойлашган кўл ва ҳавзалар сони оширилаётир ҳамда кенгайтирилаётир. Бу ўз самарасини бермоқда. Ўтган йили эл дастурхонига пландаги 300 тонна ўрнига 400 тоннадан зиёд балиқ маҳсулотлари етказиб берилгани фикримиздинг далилидир.

Хўжалик эришаётган ютуқда И. Ильимов, В. Берябин, И. Мулярей, В. Шахунов сингари кўплаб ишчилар, тажрибали мутахассисларнинг ҳиссалари катта эканини алоҳида таъкидлаб ўтсак арзийди.

Аҳолининг балиқ маҳсулотларига нисбатан ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжини ҳисобга олиб, Сирдарё область партия ва совет ташкилотлари балиқчиликни янада ривожлантириш соҳасида катта ишларни амалга оширмоқдалар. Жумладан, шу беш йилликдаёқ балиқ етиштиришни икки ярим-уч баравар кўпайтириш кўзда тутилмоқда. Сирдарё балиқчилари бу йил пландаги 810 тонна ўрнига камида 1300 тонна балиқ маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятини олишган. Ваъдага вафо қилиш учун ҳозирданоқ аниқ тадбирлар амалга оширилаётир. Жумладан, балиқ хўжалигини кенгайтириш учун 550 минг сўмлик капитал маблағ ажратилди. Шу йилнинг ўзидаёқ хўжалик территориясида 500 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилади. Балиқчилар учун уй-жой барпо этилади, янги йўллар қурилади.

Балиқ етиштириладиган ҳавзалар йил давомида яна 80 гектарга кенгайтирилади. Бундан ташқари, 1979 йилнинг охиригача бир кеча-кундузда 2 тонна маҳсулот берадиган дудлаш цехи қурилиб, фойдаланишга топширилади.

Областда балиқчилик хўжалигини ривожлантириш, аҳолининг балиқ маҳсулотларига бўлган талабини қондириш масалаларига кенг кўламда, узоқни кўзлаган ҳолда ёндашилаётгани, айниқса, қувончлидир. Жумладан, 1980 йилга бориб область территориясида балиқ етиштириладиган сув ҳавзаларини 870 гектарга етказиш кўзда тутилмоқда. Бу ҳозирда мавжуд ҳавзалар ҳажмига нисбатан деярли икки баравар кўпдир.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЮКСАК МУКОФОТ

ПАРИЖ, 10 апрель. (ТАСС). Франция билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлаш соҳасидаги актив фаолияти учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан таниқли жамоат арбоби «Франция — СССР» жамиятининг ижроия президенти Ги Дессонга Халқлар дўстлиги ордени топширилди.

Жамият президентлик кенгашининг аъзоси, ФКП Сиёсий бюросининг аъзоси, ФКП Марказий Комитетининг секретари Р. Леруа тантанали маросимда сўзга чиқиб, Франция билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик иккала мамлакат халқларининг туб манфаатларига мос бўлиб тушишини қайд этди.

Ги Дессон юксак мукофот учун СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга сидқидилдан ташаккур билдирди.

У тинчлик ва тараққиёт манфаатларини кўзлаб, Франция билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни учун бундан буён ҳам куч-қувватини аямай курашаверишга астойдил аҳд қилганлигини айтди.

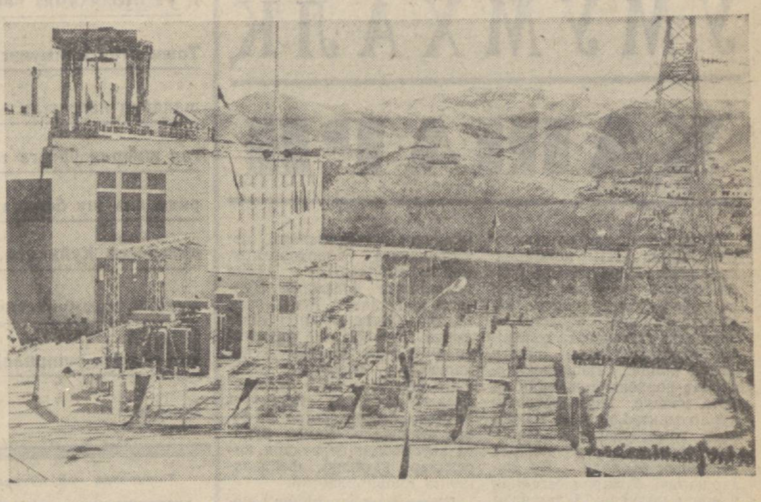

Афғонистон Демократик Республикаси ҳукумати барча дўст мамлакатлар, шу жумладан Совет Иттифоқи билан ҳар томонлама муносабатларни кенгайтириш ҳамда ривожлантириш программасини эълон қилди. Суратда: СССР ёрдамида Жалолобод ирригация каналида қурилган гидроэлектростанция.

ТАСС ФОТОХРОНИКАСИ

КУБАДА САЙЛОВ

ГАВАНА. Кубада халқ ҳокимиятининг муниципал ассамблеяларига депутатлар сайлови зўр сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати вазиятида ўтмоқда.

Тўғри ва яширин умумхалқ овоз бериш давомида ўн ярим мингдан зиёд депутат сайланади.

Сайловга тайёргарлик Куба халқининг юксак сиёсий активлигини, унинг бирлигини ва Коммунистик партия теварагида жипслашганлигини намойиш қилди. Кубаликлар ишчилар синфи, меҳнаткаш деҳқонлар ва зиёлиларнинг энг яхши намояндалари учун овоз бериб, шу тариқа социалистик қурилиш йўлидан бораверишга қатъиқ аҳд қилганликларини, Кубанинг порлоқ социалистик йўлга ишончи комил эканлигини изҳор этмоқдалар.

(ТАСС).

АФҒОНИСТОНДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ

Афғонистон пойтахтининг марказидаги Зарнигор майдонида Афғонистон меҳнаткашларининг кўпминг кишилик митинги бўлиб ўтди. «Апрель революциясининг ғалабаларини ҳимоя қиламиз!», «Агрессорларга қатъий зарба берамиз!» деган шиорлар остида ўтган бу митингда Кобул аҳолиси ҳамма табақаларининг — ишчилар, ҳунармандлар, хизматчилар, студентлар, мактаб ўқувчиларининг вакиллари қатнашдилар.

Митинг қатнашчилари аксилинқилобчилар — реакцион подшопараст кайфиятдаги феодаллар билан «мусулмон биродарлар» деб аталмиш ташкилот аъзоларининг Афғонистон Демократик Республикасига қарши кирдикорлари тўғрисида, империалистик давлатлар, биринчи навбатда АҚШ, шунингдек Хитой қўллаб-қувватлаётган ва гиж-гижлатаётган Покистон реакциясининг Афғонистон чегаралари дахлсизлигини бузишга уринишлари тўғрисида ғазаб билан гапирдилар.

Митингда кобуллик доктор М. Ханмир сўзга чиқиб, мамлакатимизга қарши қўпорувчилик ҳаракатлари халқаро ҳуқуқ нормаларини очиқдан-очиқ бузишдир, деди. Бу ҳаракатлар чет эллардаги баъзи намояндаларнинг бизнинг ишларимизга «аралашмаслик» тўғрисидаги сафсаталари нимага арзишини яна бир марта кўрсатмоқда. Демократик Афғонистон душманларининг мана шу ҳаракатларини оқлаб бўлмайди ва оқлаш мумкин ҳам эмас.

Биз, афғонлар, ўз мамлакатимиздан, бизга озодлик берган, феодал эксплуатацияси кишанларини абадий улоқтириб ташлаган ўз инқилобимиздан фахрланамиз, деди таниқли афғон шоири А. Г. Пайванд. Революциянинг муваффақиятлари нечоғли яққол бўлса, синфий душманларимиз ва уларни мамлакатимиз ташқарисида туриб рағбатлантираётганларнинг қаршиликлари шунчалик ашаддийлашмоқда. Афғонистон — Покистон чегарасида яқинда бўлиб ўтган қуролли иғвогарлик афғон халқининг душманлари революция ғалабаларини барбод этишга уриниб, очиқдан-очиқ қурол ишлатишдан ҳам тоймаётганликларининг далилидир. Аммо афғон халқи мана шу ҳамма душманлик ҳаракатларига қатъий зарба беришга маҳкам бел боғлаган.

Ҳар бир афғонистонлик — ўз ватанининг оташин ватанпарваридир, биз Ватанимизнинг мустақиллиги ва суверенитетига ҳеч кимнинг тажовуз этишига йўл қўймаймиз, деди Афғонистон халқ хотин-қизлар ташкилотининг раисаси Д. Моҳак. Афғонистон Халқ Демократик партияси раҳбарлигида революция ғалабаларини ҳимоя қиламиз. Мамлакатнинг бутун меҳнат аҳли сингари Афғонистон хотин-қизлари ҳам душманларнинг кирдикорларига йўл қўймасликка аҳду паймон қилганлар, деб таъкидлади у.

Митинг қатнашчилари АДР халқ ҳукуматини, Афғонистонда амалга оширилаётган прогрессив ўзгартишларни батамом қўллаб-қувватлашларини якдиллик билан маълум қилдилар.

(ТАСС).

ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДАН

ЖОРЖТАУН. (ТАСС). Ямайкада бош министр Майкл Мэнли бошчилигидаги Халқ миллий партияси ҳукумати ҳокимият тепасига келганидан кейин бошланган илғор ижтимоий-иқтисодий ўзгартишлар жараёни муваффақиятли давом этмоқда.

Бу ҳукумат мамлакатнинг табиий бойликларини қайтариб олишга ва аҳолининг камбағал қатламлари аҳволини яхшилашга интилмоқда. Шу йил бошларида қабул қилинган миллий экономикани ривожлантириш биринчи беш йиллик плани ҳукуматнинг бундан буёнги сиёсий йўлини белгилашда муҳим қадам бўлди. Бу — янги, тенг ҳуқуқли жамият қуриш йўлидаги тадбирларнинг кенг программасидир.

Ямайка ўзининг ташқи сиёсатида империализмга қарши йўл тутаётганлиги туфайли дунёдаги обрў-эътибори тобора ўсмоқда. Республика блокларга қўшилмаслик ҳаракатида актив қатнашмоқда, империализмга ва халқаро реакцияга қарши чиқмоқда, халқларнинг миллий ва социал озодлик йўлидаги курашини қўллаб-қувватламоқда.

Кейинги йилларда Ямайканинг социалистик мамлакатлар билан алоқалари муваффақиятли ривожланмоқда. Унинг Совет Иттифоқи билан муносабатлари кенг кўлам касб этмоқда. СССР билан Ямайка ўртасидаги иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик тўғрисида имзоланган ҳукуматлараро битим амалга оширилмоқда. Ҳаво қатнови тўғрисидаги Совет—Ямайка битимига биноан ёзда иккала давлатнинг пойтахтлари ўртасида осмон йўли очилади. Қизил байроқли кемалар замонавий чуқур сувли порт — Кингстон причаллари ёнига тез-тез келиб турибди. Иккала мамлакат бир-бирларига касаба союз ва жамоат арбобларининг делегацияларини мунтазам равишда юбормоқдалар. Ямайкада совет ижодий коллективлари доимо самимий, шодиёна кутиб олинмоқда.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

САН-ХОСЕ. (ТАСС). Сандино номидаги Миллий Озодлик фронтининг партизан отрядлари Никарагуанинг бир қанча районларида янги муваффақиятли жанговар операциялар ўтказишди. Ахборот агентликларининг хабар қилишича, улар шанба ва якшанба кунлари мамлакатнинг бир қанча аҳоли пунктларида миллий гвардиянинг гарнизонларига кетма-кет зарбалар беришди.

Эстели шаҳрининг каттагина қисми бир неча соат ичида партизанлар қўлида бўлди. Қотиллар мадад кучи келгунча улар билан жангга киришишга ботинолмай казармаларга бекиниб олдилар. Шу районга қўшимча ҳарбий бўлинмалар юборилди. Сомоса авиацияси Эстели шаҳрининг атрофларига бомба ташлади, тинч аҳолини осмондан ўққа тутди.

Ўтган кунлар давомида Хинатега ва Леон шаҳарларида, шунингдек мамлакат шимолидаги Дукали ва Кондега посёлкаларида ҳам шиддатли жанглар бўлди. Мамлакат пойтахти — Манагуа шаҳрида йигирматага яқин бомба портлади. Бу ерда шаҳар яширин ташкилоти актив ҳаракат қилмоқда. Ватанпарварларнинг жанговар ҳаракатлари катта муваффақият билан нишонланди: партизанларнинг merganлари Никарагуа ҳарбий ҳаво кучларининг иккита самолётини уриб туширдилар. Гондурас чегараси яқинидаги жазо операциясида қатнашган учинчи самолёт фалокатга учраб Кондега посёлкаси яқинига қулаб тушди.

Сиёсий обзорчилар Никарагуадаги сиёсий вазиятнинг ривожини таҳлил этиб, аҳолининг кенг табақалари актив мададига таяниб ҳаракат қилаётган партизанларнинг янги дадил рейдлари сабабли вазият кескинлашганлигини қайд этмоқдалар. Сомоса қотилларининг аскарлари ва техникасига катта талафот етказилмоқда.

Якшанба куни диктатор Сомоса ўзининг хеш-ақраболарини олиб, «дам олиш учун» АҚШга жўнаб кетганидан кейин мамлакатдаги аҳвол янада кескинлашди. Манагуадан хабар қилишларича, у мамлакатдан қаттиқ маҳфийлик шароитида жўнаб кетган эди. Якшанба эрта тонгда унинг шахсий самолёти хусусий аэродромлардан биридан осмонга кўтарилди ва у Қўшма Штатлар территориясига етиб боргандан кейингина Никарагуада Сомосанинг жўнаб кетганлиги эълон қилинди. АҚШ давлат департаментининг вакили Вашингтонда журналистларга Сомосанинг самолёти ҳақиқатан ҳам Қўшма Штатларга етиб келганлигини эълон қилди, лекин Никарагуа диктатори қаерда турганлигини айтишдан бош тортди.

ТИЛ БИРИКТИРУВДАН КЕЙИН

БАҒДОД. Араб мамлакатлари Исроил билан хиёнаткорона сепарат битим тузган Миср режимини сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан яккалаб қўйишга қаратилган амалий тадбирлар кўришни давом эттирмоқдалар. Араб мамлакатлари ташқи ишлар ва экономика министрларининг яқинда бу ерда бўлиб ўтган конференцияси қарорларига биноан, Ироқ ҳукумати Ироқнинг Қоҳирадаги савдо марказини ва савдо-сотиқ фирмаларининг ваколатхоналарини дарҳол ёпиб қўйишга ва у ердаги ўз ходимларини чақириб олишга қарор қилди.

Ироқ ахборот министри С. К. Хаммуди бундай деди: Миср билан Исроил ўртасидаги сепарат «сулҳ»нинг хатарли оқибатларига қарши актив кураш ҳозирги босқичда барча араб халқларининг бош вазифасидир.

ЛЕСОТОДА МИТИНГ

МАСЕРУ (Лесото). Бу ерда бўлиб ўтган оммавий митинг қатнашчилари С. Махлангу ва апартеиднинг бошқа қурбонлари хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олдилар. Лесото бош министри Леабуа Жонатан пойтахтнинг минглаб аҳолиси ҳузурида сўзлаган нутқида ўз мамлакатининг Африка қитъасида мустамлакачиликни тугатиш учун курашга азму қарор берганини таъкидлади. Лесото, деб таъкидлади у, Африка жанубидаги озодлик ҳаракатларига бундан буён ҳам мадад бераверади. Қитъанинг жануби ирқий зулм кишанлари остида азоб чекиб ётар экан, биз ўзимизни тўла озод, деб ҳисоблай олмаймиз.

Л. Жонатан Родезия ва Намибияда янги мустамлакачи режимлар тузишга қаратилган найрангларни қоралади. Намибия муаммосини ҳал этиш учун, деб уқтирди у, Жанубий Африка маъмурлари Намибияни оккупация қилиб туришни дарҳол тўхтатишлари, у ердаги ўз қўшинларини олиб чиқиб кетишлари ва унинг халқига ўз тақдирини ўзи ҳал қилиш имконини беришлари керак.

(ТАСС).

ШАРМАНДАЛИ ҚАРОР

НЬЮ-ЙОРК. Пекиннинг дўстлик, иттифоқ ва ўзаро ёрдам тўғрисида СССР билан ХХР ўртасида тузилган шартноманинг амал қилиш муддатини бир ёқлама тўхтатиш тўғрисидаги қарори — Хитойнинг Совет Иттифоқига нисбатан яна бир ошкора душманчлик ҳаракатидир, деб ёзади Америка коммунистларининг газетаси «Дейли уорлд». Газета шартнома СССР чуқур интернационализмининг конкрет ифодаси бўлиб, Совет Иттифоқи Хитой Халқ Республикаси учун энг оғир пайтларда унга бебаҳо мадад берганлигини эслатади.

Пекиннинг шармандали қарори — Совет Иттифоқига қарши, умуман социализмга қарши урушга тайёргарлик кампаниясида навбатдаги қадамдир.

Совет Иттифоқига қарши ўйинда «хитойча карта»дан фойдаланишга умид боғлаган Америка реакцияси Пекиннинг шартнома муддатини узайтирмаслик тўғрисидаги қарорини табрикламоқда, деб уқтиради «Дейли уорлд» газетаси. Бироқ миллион-миллион америкаликлар бошқача нуқтаи назарга амал қилмоқдалар. Уларнинг фикрича, бу ҳаракат Хитой халқининг манфаатларига зарба бўлиб тушади ва бутун дунёда тинчлик ишига кўмак бермайди. (ТАСС).

ТОШКЕНТНИ НАМУНАЛИ, КОММУНИСТИК ШАҲАРГА АЙЛАНТИРАЙЛИК!

УМУМХАЛҚ ҲАШАРИ

Тошкент шаҳар партия комитетининг XXII конференциясидан кейин Ҳамза район партия комитети бюроси ва район Совети ижроия комитети районни ободонлаштириш ва санитария ҳолатини яхшилаш икки ойлиги эълон қилди. Ташкилотлар, саноат корхоналари, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, ҳунар мактаблари ва маҳаллий комитетларга ободонлаштириш бўйича конкрет топшириқ берилди. Бу ишлар қандай бажарилаётганини назорат қилувчи 11 кишидан иборат штаб ташкил этилди. Штаб ҳафтада икки марта йиғилиш ўтказиб, йиғилишга ҳамма ташкилотлар, корхоналар раҳбарларини таклиф қилади. Улар амалга оширилган ишлар юзасидан ҳисобот беряпти.

Ойликнинг дастлабки кунлариданоқ ишимиз ёмон бўлмади. Районда жами беш гектардан ортиқ хиёбон ташкил қилинди ва бу ердаги дов-дарахтларни парвариш қилиш ташкилотлар зиммасига юкланди. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, биринчи уйсозлик комбинати, «Ташсельмаш» заводи, медицина институти каби корхона ва олий ўқув юртлари студентлари, мактаб ўқувчилари бу ташаббусни қўллаб-қувватлаб, «Тошкентни коммунистик шаҳарга айлантирамиз» деган шиор остида меҳнат қилиб, райондаги барча корхоналарга намуна кўрсатдилар.

Районимиз территориясидан Салор, Қорасув ариқлари, Пулемас канали оқади. Мана шу ариқ ва канал қирғоқларига бетон ётқизилиб, турли кўчатлар экилди. Ҳаммаси бўлиб 390 километр масофада майда ва йирик ирригация шохобчалари капитал ремонт қилинди, тозаланди. Проспектлар, хиёбонлар, майдонлар, маданият ва истироҳат боғлари тартибга солинди.

Ободончилик ойлигида район территориясидаги «Сервис» фирмаси, «Шарқ юлдузи», Лисунова кўчаси, Оҳангарон магистрали, 1-уйсозлик комбинати, Петров номли, «Тўрткўл» микрохиёбонларига ўн минг тупдан ортиқ кўчат ўтқазилиб, асфальт ётқизилди. Бир неча минг туп турли хил гуллар экилди. Биргина Қорасув канали бўйида олти гектар майдон ўзлаштирилиб, саккизта гулзор барпо қилинди.

«Роҳат» ва «Бахт» дам олиш зонаси район меҳнаткашларининг дам оладиган марказига айланган. Икки ойликда мана шу дам олиш зонасидаги 15 гектар майдон ўзлаштирилиб, хиёбонлар ташкил этилади. Магазин, кема станциялари қурилади. Район қурилиш бошқармалари, автотранспорт корхоналари, механизациялашган кўчма колонналар ёрдамида Пулемас ариғининг суви янги каналга туширилди. Эндиликда Циолковский чорраҳасида Чирчиқ дарёсига қуйиладиган бу каналнинг атрофига бир неча минг туп манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Қирғоқларига бетон ётқизилди. Канал бўйига автомобиль бекатлари, киоскалар қурилиб, фойдаланишга топширилаётир.

Кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш ва тозалик ишлари жадал суръатлар билан қад кўтараётган Шолохов микрорайонида ҳам олиб борилаётир. 20 минг аҳоли яшайдиган бу микрорайонда хиёбонлар, боғ-роғлар барпо қилиниб, жамоатчилик кучи билан болалар учун майдонлар, спорт комплекслари вужудга келтирилаётир. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси маъмурияти бу соҳада жуда кўп ишларни амалга оширмоқда.

Ободонлаштириш ва санитария ҳолатини яхшилаш бўйича ўнта ЖЭК орасида ўтказилган мусобақада Л. Турешева бошчилик қилаётган 4-ЖЭК коллективи биринчи ўринни олди.

«Тошкент шаҳрини коммунистик шаҳарга айлантирамиз», «Районимизни ободонлаштирамиз ва санитария жиҳатдан тоза тутамиз», район меҳнаткашларининг шиори ана шундай. Бу умумхалқ хашарига 256 ташкилот қатнашди. Шанба ва якшанба кунлари 3000-4000 киши ҳашарда қатнашиб, ўзларига топширилган вазифани жон дили билан адо этдилар. Бу соҳада 198, 230-мактаб, 4-, 6-маҳалла комитетлари, «Ташсельмаш» заводи, 1-уйсозлик комбинати, Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, 145-, 4-автомобиль корхоналари, 6-қурилиш бошқармаси, 1-махсус йўл қурилиш-эксплуатация бошқармаси ва бошқа ўнлаб турли ташкилотлар, корхоналарнинг ишчи, инженер-техник ходимлари жонбозлик кўрсатдилар.

Районни ободонлаштириш иши давом этаётир. Янгидан қад кўтараётган Оқ уйдаги ўн йиллик мактаб биноси атрофлари, Мўйноқ кўчаси, Мухтор Ашрафий номли кўча ва шу каби бир қанча объектлардаги йўлка ва йўлларга асфальт ётқизилиб, дарахт кўчатлари ўтқазилмоқда. «Роҳат» ва «Бахт» зонасида ободонлаштириш соҳасида яна кўп ишлар қилиш — магазинлар, дам олиш уйлари қуриш мўлжалланган.

Ж. ШАХБОЗОВ,
Халқ депутатлари Ҳамза район Совети ижроия комитети раиси.

Республикамиз пойтахтининг меҳнаткашлари Тошкентни коммунистик шаҳарга айлантирамиз, шаҳарда намунали жамоат тартиби ўрнатамиз, деган шиорни ўртага ташладилар. Пойтахт районларида ана шу борада жуда катта ишлар олиб борилмоқда. Қуйидаги материалларда Тошкентни намунали, коммунистик шаҳарга айлантириш юзасидан амалга оширилаётган ишлар ҳақида ҳикоя қилинади.

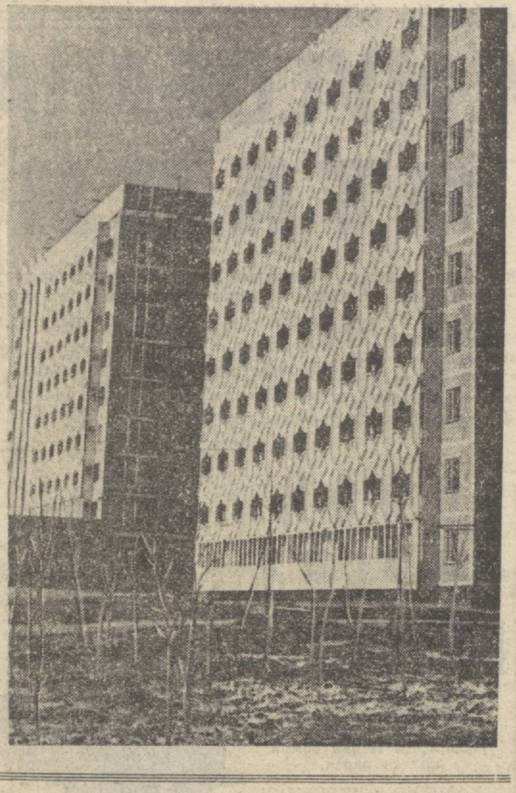

Тошкентда қад кўтараётган янги уй-жой бинолари архитектурасининг кўркамлиги, бир-биридан фарқи туфайли кўчаларга алоҳида ҳусн бағишламоқда. Суратда: тракторсозлар массивида қурилган янги уйлар.

А. ТУРАЕВ фотоси.

УЙ-ЖОЙ — ХАЛҚ МУЛКИ

Киров районидаги Марказ-5 да истиқомат қилувчи аҳоли ҳам пойтахтимизни янада обод ва кўркам шаҳарга айлантиришга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. 30-уй-жойдан фойдаланиш идораси ходимлари билан ҳамкорликда Хуршид кўчасида парк ташкил этиляпти. Бу ерга турли кўчатлар, гуллар ўтказилди. Уйларнинг атрофлари, ариқлар тозаланди. Қиш фаслида йиғилиб қолган 200 тоннага яқин чиқинди машиналарда шаҳардан ташқарига олиб чиқиб ташланди. 70 квадрат метр ерга асфальт ётқизилди. Бу ишларни амалга оширишда 80-ўрта мактаб ўқитувчилари ва юқори синф ўқувчилари яқиндан ёрдам бердилар.

Уй-жойларни намунали тартибда сақлаш бўйича ўтказилган кўрикда 82-уй эгалари ғолиб чиқишди. Бу уй ҳозирги кунда «Намунали тартибдаги уй» деган номга эга. 74 уйда яшовчилар ҳам ана шу фахрли ном учун курашмоқдалар.

Лекин ҳамма уйларда квартира эгалари уй-жойдан фойдаланиш қонун-қоидаларига тўла риоя қилаётирлар, деб бўлмайди. Улар яшаш учун муҳайё этилган барча қулайликларнинг қадрига етиш ўрнига ўз квартираларини вақтида ремонт қилмайдилар, иситиш системалари, газ ва сувдан фойдаланишда бепарволикка йўл қўядилар. Бундай шахслар қўни-қўшниларнинг ҳам асабини бузадилар. Пастки қаватларга сувларни тошириб юборадилар. 77-уй 7-квартирада истиқомат қилувчи гражданлар уй-жойдан фойдаланиш қоидаларига амал қилмаётганликлари учун бир неча бор огоҳлантирилдилар. Бошқа уйларда ҳам бундай ҳафсаласиз кишиларни учратиш мумкин.

Кези келганда «Автодормехбаза» раҳбарларига эътирозимиз борлигини айтмоқчиман. Улар «машинамиз йўқ» деган баҳонани рўкач қилиб вақтида супуриш машиналарини бермасдан сарсон қилмоқдалар. Бир ойда ажратишаётган иккитагина машина бизнинг эҳтиёжимизни қондирмаётир. База раҳбарлари бунга чек қўйсалар мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Ҳеч шубҳа йўққи, Марказ-5 да истиқомат қилувчи меҳнаткашлар ҳам Тошкентни коммунистик шаҳарга айлантиришга ўз муносиб ҳиссаларини қўшадилар, ободонлаштириш икки ойлигини муваффақиятли якунлайдилар.

А. ХОЛХЎЖАЕВ,
Киров районидаги 30-уй-жойдан фойдаланиш идораси ходими.

Тошкентдаги 57-ҳунар-техника билим юрти малакали ишчи кадрлар тайёрлашда қардош мамлакатга ёрдам бериш соҳасидаги хизматлари учун яқинда Вьетнам Социалистик Республикасининг Дўстлик ордени билан мукофотланди. Бу ерда шу йилнинг ўзида 145 нафар вьетнамлик йигит ва қиз фрезерчи, термист ва пайвандчи касбларини эгаллаб, ўз Ватанига қайтади. Улар ўз юртида халқ хўжалигини ривожлантириш ва бунёдкорлик ишларида қатнашади. Суратда: билим юрти комсомол ташкилоти секретари А. Асанов (ўртада) вьетнамлик дўстлар даврасида.

А. Авазов фотоси, (ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горнчилар, қаердасиз! 10.35 — Строговлар. Бадиий фильм, 6-серия. 11.50 — Ёшлар адреслари. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Космонавтика кунига бағишланган ҳужжатли фильмлар программаси. 16.15 — Халқ оҳанглари. 16.30 — Тарих саҳифалари. 17.00 — Рус тили. 17.30 — Беш йиллик қурилишларида. 18.00 — Сизга манзур бўлган шеърлар. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Қувноқ ноталар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон. Ер. Коинот. 20.20 — Строговлар. Бадиий фильм, 7-серия. 21.30 — Вақт. 22.05 — Космонавтика кунига бағишланган концерт. 23.20 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Зоологиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Валентина Терешкова. Телефильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Биринчи Коммунистик шанбаликнинг 60 йиллигига. 17.55 — Ассалом, космос! 18.45 — Ахборот. 19.00 — Биринчи Коммунистик шанбаликнинг 60 йиллигига. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Премьералар, учрашувлар, дебютлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Вақт. 22.05 — Турмуш маданияти. 22.35 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

20.00 — Ҳужжатли фильм 20.55 — Янгиликлар. 21.15 — Реклама.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Д. Зокиров ва С. Жалил қўшиқлари. 12.00 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Социалистик мажбуриятлар қандай бажарилмоқда? 13.30 — Юлдузли шоншуҳратимиз. Концерт. 18.30 — Биринчи Коммунистик шанбаликнинг 60 йиллигига. «Буюк почин» анъаналарини давом эттириб. 18.40 — Ёшлик. 19.45 — Дутор тароналари. Ғ. Қўчқоров чалади. 20.25 — Космос ҳақида қўшиқлар. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — О. Сулейменов. Замин, инсонга таъзим қил! 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.28 — Баҳор келди, чаман бўлди йўлларим. Музикали композиция. 23.20 — Дам олиш концерти.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА
ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛГАН ВА АЖРАЛМАГАН ҲОЛДА
АСПИРАНТУРАГА, КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА, СТАЖЕР-ТАДҚИҚОТЧИЛИККА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кундузги аспирантурага: одам анатомияси, кардиология, гигиена, акушерлик ва гинекология, хирургия, қулоқ-томоқ-бурун касалликлари, ички касалликлар;

сиртқи аспирантурага: гигиена, акушерлик ва гинекология, ички касалликлар, асаб касалликлари, онкология;

стажер-тадқиқотчиликка: одам анатомияси (2 ўрин), патологик анатомия, топографик анатомия оператив хирургия билан (2), патологик физиология, фармакология (2), нормал физиология, микробиология, иммунология, генетика, гигиена (2), биохимия;

клиник ординатурага: акушерлик ва гинекология (3), қулоқ-томоқ-бурун касалликлари, ички касалликлар (4), хирургия (5), анестезиология (2), педиатрия, травматология ва ортопедия, психиатрия, асаб касалликлари (2), стоматология (3), онкология, урология, кўз касалликлари, фтизиатрия, кардиология (2), эндокринология, болалар хирургияси, неврология, тери-венерик касалликлари, физиотерапия, медицина радиологияси.

КОНКУРСДА КУНДУЗГИ АСПИРАНТУРАГА — 35 ЁШГАЧА, СИРТҚИ АСПИРАНТУРАГА — 45 ЁШГАЧА, КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА — 35 ЁШГАЧА, СТАЖЕР-ТАДҚИҚОТЧИЛИККА — 30 ЁШГАЧА БЎЛГАН КИШИЛАР ҚАТНАШИШЛАРИ МУМКИН.

Клиник ординатурага ихтисоси бўйича камида 3 йил (интернатурадан сўнг) амалий иш стажига эга бўлганлар қабул қилинади; кундузги ва сиртқи аспирантурага, стажер-тадқиқотчиликка шу соҳада камида 2 йиллик амалий иш стажи бўлиши шарт.

Конкурсда қатнашиш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: институт ректори номига ариза, область соғлиқни сақлаш бўлими тавсияномаси, сўнгги иш жойидан характеристика, диплом копияси, автобиография, соғлиғи тўғрисида справка (286-форма), 1 та 5x4 см. ва 3 та 3x4 см. ҳажмидаги фотосурат, аспирантурага кирувчилар танлаган темаси бўйича реферат ва эълон қилинган ишлари рўйхати (агар бор бўлса).

АСПИРАНТУРАГА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ 1 ИЮНДАН 30 ИЮНГАЧА.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ҲУЖЖАТЛАР 28 МАЙГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700033. Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 103-уй, аспирантура бўлими.

Область театрларида

САТИРА ЎТИ БИЛАН

Ворисов ишдан бўшатилди. Бу ҳақдаги буйруқни ўзи ўқийди. Ўқиганда ҳам унинг хурсанд бўлиб, баланд овозда, қироат билан ўқийди. Нега? Нега Ворисов ишдан бўшатилганидан хафа бўлиш ўрнига хурсанд? Чунки, у овоз ёзиш студияси директорлигидан бўшаса, ундан каттароқ ташкилотга раҳбар бўлишини билади. Дарҳақиқат, шундай бўлади ҳам. У бир неча нуфузли идораларга, жумладан, музей, овчилар жамияти, театр ва қабристонга раҳбарлик қилади.

Мана, Ворисов — музей директори. Худди шу саҳна спектаклнинг энг қизиқарли кўриниши. Бинобарин, Ворисов музейга раҳбарлик қилиш у ёқда турсин, умрида унинг яқинига йўламаган. Аммо директорлик курсисига ҳеч иккиланмай, ҳижолат бўлмай ўтиради... Овчилар жамиятига раис бўлганида, қўриқхонадаги қушларни, ҳайвонларни бир бошидан отишга буйруқ беради. Бу ишга ўзи ҳам актив иштирок этади. Секретари Хуршида «ҳозир ов қилиш мавсуми эмас-ку» деса, «қачон ов қилиш мумкин ёки мумкин эмаслигини сиз биласизми, раис билади ми?», деб баланддан келади.

Ҳа, ҳаётимизда гарчи оз бўлса-да, Ворисовга ўхшаганлар — алифни калтак деёлмаса-да, ўзини доно, билимдон саноқчилар, дўппи тор келганда мансабини пеш қилувчилар бор. Отдан тушса ҳам эгардан тушмайдиган бундайлар жамиятимиз тараққиётига ҳисса қўшишдан ожиз! Аксинча, улар кишиларнинг асабини бузади, ишнинг олдинга силжишига халақит беради.

Масалага шу нуқтаи назардан қарасак, драматург А. Иброҳимовнинг «Ҳалқа» (А. Наумов таржимасида) сатирик комедияси асосида М. Горький номли Фарғона областлараро рус драма театри коллективи саҳнага қўйган спектакль ўзининг актуаллиги билан характерлидир.

Хўш, пьеса саҳнага қандай кўчган? Драматург фикрлари спектаклда ўзининг тўла ифодасини топганми? Аввало шуни айтиш керакки, «Ҳалқа» спектакли ёш режиссёр Эсфира Левинанинг (у Б. Шчукин номли Москва театр санъати билим юртининг дипломанти) биринчи мустақил ишидир. Бошқача айтганда, бу иш Э. Левина учун дебют. Шундай бўлгач, унда айрим камчиликлар бўлиши табиий. Бироқ, гап шундаки, Э. Левина пьеса билан тенглаша оладиган даражада спектакль яратишга эришган. Бу нарса даставвал унинг асар қаҳрамонларига мос актёр танлаганида, бинобарин, актёрлар ансамбли ярата олганида сезилади. Чунончи, Ворисов ролини М. Малахов ва О. Рябцов ижро этмоқда. Ҳар иккаласида ютуқлар билан бирга камчиликлар ҳам мавжуд. Лекин шуни таъкидлаш керакки, М. Малаховнинг Ворисови вазминроқ, бир оз тўпорироқ бўлса, О. Рябцовнинг қаҳрамони нисбатан ҳаракатчан, ишбилармон, олифтанамо кўринади. Албатта, булар ҳар бир актёрнинг ўз ижодий услуби ва ижрочилик имкониятларига боғлиқ нарса.

Спектаклдаги Чўқморов (В. Букин), Мавлонзода (А. Козин), Малика (Л. Бурлакова), Нусрат домла (А. Кондаков), Бозоров (Б. Мусин), Тешабой (А. Захаров) роллари ҳам ўзининг тўлақонли талқинини топган.

Рассом Л. Капцан ишлаган безаклар жуда оддий, содда, аммо асар мазмунига мос. Саҳна ортида турли ташкилотлар номининг ёзилиши, кераклиси нур билан кўрсатиб турилиши — айтилмаётган баъзи фикрларни илғаб олишда муҳим аҳамият касб этмоқда.

М. ҲАЗРАТҚУЛОВ.

СПОРТ

ФУТБОЛ:

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Олий лига командалари ўртасида ўтказилган мамлакат чемпионатининг учинчи тур ўйинлари уч кун давом этди. Дастлаб майдонга «Қайрат» — «Торпедо» (0:0) ва «Черноморец» — «Зенит» (1:2) коллективлари тушдилар. Навбатдаги тур ўйинларининг иккинчи куни учта учрашув бўлди. ЦСКА футболчилари Симферополда «Локомотив» коллективини қабул қилиб, дарвозаларидан учта жавобсиз тўп ўтказиб юбордилар. Ворошиловградда маҳаллий «Заря» командаси спартакчилар билан учрашди. Бу ўйинда меҳмонлар (2:1) зафар қучди.

Қизиқарли учрашувлардан бири Тошкентда ўтказилди. Мавсумни кўтаринки руҳда бошлаган «Пахтакор» футболчилари Куйбишевнинг «Крылья Советов» командасини қабул қилишди. Майдон эгалари мухлислар кутганидек учрашувни ҳужумкорлик билан бошладилар. Дастлабки 20 минут мобайнида пахтакорчилар меҳмонларни таҳликага солиб қўйдилар. Кетма-кет уюштирилган ҳужум ўз самарасини берди. 17-минутда В. Чуркин ҳисобни очди. Орадан 3 минут ўтгач Т. Исоқов ғалабани мустаҳкамлади.

Танаффусга яқин пахтакорчилар хотиржамликка берилишди. Ўйиннинг биринчи ярми тугашига 3 минут қолганда йўл қўйилган сусткашлик мухлисларни ранжитди. Меҳмонлар фурсатдан фойдаланиб, «Пахтакор» дарвозасига жавоб тўпи киритдилар. Р. Сидоров йўллаган ана шу тўпдан кейин ҳисоб 2:1 бўлди. Учрашувнинг иккинчи ярмида ҳам пахтакорчиларнинг ўзлари йўл қўйган хатодан кайфиятлари бузилганлиги сезилиб турди. Куйбишевликлар эса ҳужумга зўр беришди. 73-минутга борганда В. Кузнецов ҳисобни тенглаштирди. Пахтакорчилар нақд ғалабани бой бериб қўйишаётгандай туюларди. Ҳайтовур, икки учрашувдан бери ўзини кўрсатаётган Виктор Чуркин бу гал ҳам чаққонлик қилди. У меҳмонлар дарвозасига чиройли тўп киритиб, мухлисларни мамнун этди.

Футболчиларимиз энди сафарга йўл оладилар. Пахтакорчилар «Спартак» ва тбилисилик динамочилар билан бўладиган учрашувларда ҳам ўз мавқеларини мустаҳкамлашга астойдил ҳаракат қиладилар, деган умиддамиз.

Беллашувлар, тўплар, очколар

● **ВЕЛОПОЙГА.** Республика Министрлар Совети совринни учун ўтказилаётган кўпкунлик пойга давом этмоқда. Учинчи босқич мусобақалари Қўқон кўчаларида ўтказилди. 25 километрга ўтказилган шахсий пойгада В. Серакуров (Олмалиқ) ғалабага эришди. 94 километрлик Қўқон — Фарғона маршрути бўйлаб давом этган тўртинчи босқич пойгасида қирғизистонлик С. Калеев ғалабага эришди. Тўрт босқич натижаларига кўра ҳам шахсий ҳисобда С. Калеев пешқадамлик қилмоқда. Команда ҳисобида Тошкент области вакиллари олдинда боришяпти.

● **КУРАШ. АҚШнинг** Анахайм шаҳрида совет эркин кураш усталари Америка полвонлари билан ҳал қилувчи учрашувда куч синашдилар. Совет командасига ғалаба келтирган (7:3) курашчилар орасида наманганлик Х. Зангиев ҳам бор.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

«СОЮЗЛИФТМОНТАЖ» треcти
Олмаота монтаж бошқармасининг
ЎРТА ОСИЁ МОНТАЖ УЧАСТКАСИ

18 ёшга тўлган йигитларни, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганларни ва бошқа вақтинча ишламаётган гражданларни лифтлар монтажчиси касбига ўргатиш учун

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 2 ярим ой. Практика Тошкент шаҳрида ўтилади ва 2 ярим ой давом этади.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Ўқиш даврида ҳар ойда 76 сўм миқдорида стипендия тўланади, бошқа шаҳардан келганларга ётоқхонадан жой берилади. Ўқиш жойига бориш ва келиш корхона ҳисобидан бўлади.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри-97, Чилонзор массиви, 6-квартал. Телефонлар: 78-30-79, 78-30-68.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13/IV да **Оламнинг яратилиши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/IV да **Келинлар қўзғолони,** 13/IV да **Томоша давом этади.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12/IV да **Она қизим,** 13/IV да **Қизил дуррали нозик ниҳолим.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/IV да **Бадбашара ёхуд Эзоп,** 13/IV да **Ташвишланманг онажон.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **янги программа.** КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ «СЕМАФОР-ГИГАНТ АТТРАКЦИОНИ.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ «ЎЗБЕКБИРЛАШУВ» БИНОСИДА
18—28 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ

1980 йилги маданий-маиший, хўжалик моллари ва галантерея буюмларининг савдоси бўйича

РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ ЯРМАРКАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ ВА САНОАТ КОРХОНАЛАРИНИНГ ВАКИЛЛАРИ ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ.

ЯРМАРКА ҚАТНАШЧИЛАРИ 17 АПРЕЛДА КЕЛАДИЛАР.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепресс агентлиги.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси 700000 Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР редактор — 33-65-45 32-53-04 редактор ўринбосарлари — 33-79-14 32-53-05 33-06-83 32-55-04 масъул секретарь — 33-44-55 32-55-05 секретариат — 33-72-83 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69 32-53-97 32-57-19 марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70 халқаро ҳаёт — 32-54-18 саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-87 32-53-14 32-54-09 қишлоқ хўжалиги — 33-76-04 32-53-15 32-53-70 адабиёт ва санъат — 33-20-36 32-54-35 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20 32-54-26 фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21 32-54-24 ахборот ва спорт — 33-14-24 32-55-17 32-54-26 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43 33-35-53 32-53-18 32-58-20 32-53-21 32-54-13 иллюстрация — 32-57-22 коммунистик тарбия — 32-54-29 стенографистка — 33-73-43 32-54-05 жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20 Самарқанд — 5-19-71 Сирдарё — 2-09-70 Сурхондарё — 3-55-35 Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42, Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66 Нашриёт диспетчери — 32-78-94 Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50

Р. 01903. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Е. — 84.